Ўзбекистон давлат китоб палатаси

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 18 (8. 216) ◆ 1993 йил 29 январь, жума ◆ Нархи 5 сўм

ПРЕЗИДЕНТ И. КАРИМОВ ШВЕЙЦАРИЯГА ЖЎНАБ КЕТДИ

28 январь куни эрта тонгда Президент Ислом Каримов Давосдаги Жаҳон иқтисодий анжумани ишида қатнашиш учун Швейцарияга жўнаб кетди. Тошкент аэропортида Президентни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Шавкат Йўлдошев, Бош вазир Абдулҳошим Муталов, Вазирлар маҳкамаси Раисининг биринчи ўринбосари Исмоил Жўрабеков, Тошкент шаҳар Ҳокими Адҳамбек Фозилбеков ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

У. А. АБДУРАЗЗОҚОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ТУРКИЯ РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Убайдулла Аббосович Абдураззоқов Ўзбекистон Республикасининг Туркия Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1993 йил 28 январь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ У. А. АБДУРАЗЗОҚОВга ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР — БУЮК ЭЛЧИСИ УНВОНИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Убайдулла Аббосович Абдураззоқовга Ўзбекистон Республикасининг фавқулодда ва мухтор — буюк элчиси унвони берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1993 йил 28 январь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

У. А. АБДУРАЗЗОҚОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Убайдулла Аббосович Абдураззоқов бошқа ишга ўтиши муносабати билан Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири вазифасидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1993 йил 28 январь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ТУРКИЯ РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР — БУЮК ЭЛЧИСИ

УБАЙДУЛЛА АБДУРАЗЗОҚОВ

Убайдулла Аббосович Абдураззоқов 1932 йилда Тошкент шаҳрида туғилган. Миллати ўзбек, оилали, икки ўғли, икки қизи ва набиралари бор. У. А. Абдураззоқов Тошкент давлат педагогика институтини битирган, тарих фанлари номзоди. У Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Кенгаши ишлар бошқаруви мудири, Наманган вилоят кенгаши ижроия қўмитаси раиси, Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитаси раиси лавозимларида, кейинги даврда эса Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири бўлиб ишлаб келди.

Убайдулла Аббосович Абдураззоқов Ўзбекистон Республикасининг бир неча нишон ва мукофотларига сазовор бўлган. У икки марта Ўзбекистон Олий Кенгаши депутати этиб сайланган.

ЎЗБЕКИСТОНДА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТИ КУНЛАРИ ДАВОМ ЭТМОҚДА

** Сўз—маданият кунлари қатнашчиларига*

Алоқаларимиз мустаҳкамланаверсин

— Ижтимоий ҳаётнинг ҳеч бир соҳаси, менимча, инсонларни, қолаверса халқларни маданият, санъатдек бир-бирига яқинлаштиришга қодир эмас.

Ўзимнинг бир неча йиллик ижодий фаолиятим давомида бунга кўп маротаба гувоҳ бўлганман. Ўзбекистонда Қорақалпоғистон маданияти кунларининг ўтказилиши эса ҳар икки миллат вакиллари

Санобар САПАРБОЕВА,
— Беруний райони маданият уйи дастаси хонандаси:

учун ҳам айни муддао бўлди. Чунки кўплаб қорақалпоқ санъаткорлари каби мен ҳам ўзбекча қўшиқларни мароқ билан куйлайман. Тошкентга қилган сафаримиз давомида эса ўзбек томошабинларига атайлаб уларнинг, она тилидаги қўшиқларини тақдим этишга ҳаракат қилдим. Бу, биринчидан, мен учун имтиҳон вазифасини ўтаса, иккинчидан Қорақалпоғистонда ўзбек ижрочилик санъатини қанчалар севишларининг исботидир.

Ёлғиз тилагим, ҳеч қачон халқларимиз ўртасидаги дўстлик алоқалари узилмасин, нафақат иқтисодий, балки маданий алоқаларимиз тобора мустаҳкамланаверсин.

Маҳаллалар ҳамкорлигидан манфаатдормиз

— Шу кунгача бизда маҳаллалар йўқ эди. Яқинда Тошкентнинг Юнусобод, Шайхонтоҳур, Собир Раҳимов районларида бўлиб, у ерлардаги маҳаллаларнинг фаолияти билан танишдик ва «маҳалла» системасининг нафақат ўзбек халқи, балки биз учун ҳам ҳар томонлама қулай эканлигини кўриб шу ишга асос солдик. Чунки у одамларнинг ҳамжиҳатликда яшаш, тўй-маъракаларда бир-бири-

Жумамурод ЖЕЙМУРОТОВ, маҳалла комитетлари уюшмаси раиси, меҳнат фахрийси:

ни қўллаб-қувватлаш каби ажойиб одатларимизни янада сайқаллайди.

Ҳозирча уюшмамизда 42 маҳалла бўлиб улар халқимизнинг машҳур вакиллари исми шарифи, Қорақалпоғистон ҳаёти билан боғлиқ номлар билан аталган.

Маданият кунлари — бу биринчи навбатда қардош, оға-ини халқларнинг ўзаро мулоқотидир. Шахсан мен учун бу тадбир Тошкент маҳаллалари фуқаролари билан бўладиган янги-янги учрашувлар демакдир. Биз бу учрашувларда Тошкент ва Нукус маҳаллалари ўртасида ҳамкорлик алоқаларини боғлаш истагидамиз.

Шуҳрат АРМОН ёзиб олди.

ЖОЗИБАДОР САНЪАТ

Ўзбекистон рассомлар уюшмасининг кўргазма залида қорақалпоғистонлик рассомлар кўргазмаси очилди.

«90 дан ортиқ ҳайкалтарошлик, рангтасвир, амалий санъат асарлари қўйилган мазкур кўргазмада, — дейди Нукус санъат музейи раҳбари Валентина Сичева, — машҳур мўйқалам усталари Жоллибой Изентоев, Бозорбой Серекеев, Абдулла Еримбетов, марҳум Қидирбой Сойиповларнинг энг сара асарлари ўрин олган. Бундан ташқари тошкентлик санъат мухлислари Еркин Жолдасов, Чингиз Лепесов каби ўрта ва ёш авлод вакилларининг турли йўналишдаги ижод намуналари билан танишадилар».

Томошабинларда айниқса Галия Абдураҳмонова ва Михаил Антоновнинг абстракционизм услубида яратилган суратлари катта қизиқиш уйғотаётган бўлса, Қорақалпоғистон халқ рассоми Жолдасбек Қуттимуротовнинг ҳайкалтарошлик асарлари жозибаси, ишлатилган материалларнинг ранг-баранглиги, мавзу ечимининг ўзига хослиги билан диққатга сазовордир.

Камол АМИНЗОДА.

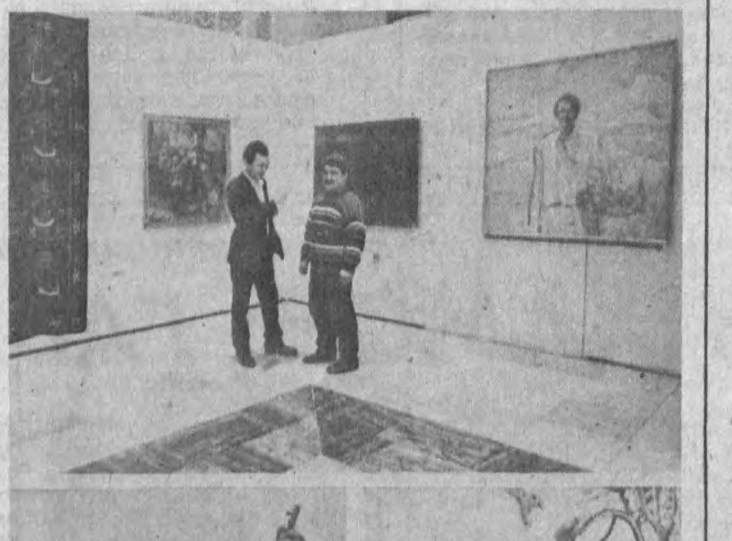

СУРАТЛАРДА: кўргазма залидан лавҳалар.
Рустам Шарипов суратлари.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТИ КУНЛАРИ ЎТКАЗИЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН УНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИДАН БИР ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистонда Қорақалпоғистон маданияти кунлари ўтказилиши муносабати билан Марказий Осиё минтақасида обрў-эътиборга эга бўлган, санъатда, адабиётда етук асарлар яратиб, халқларимиз маданияти тараққиётига ҳамда қардошлик алоқаларини мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшгани учун қуйидагиларга Ўзбекистон Республикасининг фахрий унвонлари берилсин:

«ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ЁЗУВЧИСИ»

Қаипбергенев Тулепберген — Қорақалпоғистон Республикаси Ёзувчилар уюшмаси раиси

«ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ҲОФИЗИ»

Сиримбетов Жақсилиқ Оллоназарович — Қорақалпоғистон Республикаси Давлат телерадиокомпаниясининг халқ чолғу ансамблининг яккахон хонандаси

«ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ АРТИСТИ»

Хўжаниёзов Махсет Сапарович — Бердақ номидаги давлат мусиқавий театри артисти

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ»

Ойимбетова Гулхадича Оймоновна — «Аму тўлқини» ансамбли артисти

Сапаева Мирзагул Жуманазаровна — Бердақ номидаги давлат мусиқавий театри артисти

Сапарова Райҳон Холмуродовна — Ўзбекистон театр арбоблари уюшмасининг Қорақалпоғистон бўлими раиси

Қаипов Болтаниёз Султонбоевич — Бердақ номидаги давлат мусиқавий театри артисти

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ»

Есемуротова Гулойша — «Орол қизлари» журнали бош муҳаррири, журналист, ёзувчи

ҚУЙИДАГИЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАНСИН:

Жўлимбетов Ибраим — керамист-рассом

Отажонова Боғибек — Хўжайли тумани халқ истеъмоли моллари фабрикаси директори

Сапарбоева Санобар Бекмуротовна — Беруний тумани маданият бўлими «Нафосат» ансамбли солисти

Ўзбекистон Республикасининг Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1993 йил 28 январь.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● «Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикасининг Қонуни амалга киритилди.

● Ўзбекистон Халқ демократик партияси Марказий Кенгашининг Сиёсий ижроия комитети ўз нашри — «Ўзбекистон овози» газетасининг 75 йиллигини тантанали нишонлаш тўғрисида қарор қабул қилди.

● Конимех туманида қорақалпоқ миллий-маданий маркази иш бошлади. Бу ерда 10 минг нафардан ортиқ қорақалпоқлар истиқомат қилади.

● Тошкентдаги «Москвич» техникавий хизмат кўрсатиш бош станцияси ҳузурида Франциянинг машҳур «Пежо» фирмаси автомобилларини сотиш ва уларга техника хизмати кўрсатиш маркази очилди. Бу ерда «Пежо» автомобилларини ҳам рублларга ва ҳам эркин алмаштириладиган валютага харид қилиш мумкин.

● «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси Болгариянинг «Хелиос» фирмаси билан электр ва автоюкортгичлар ҳамда электрокараларни таъмирлайдиган қўшма корхона ташкил этадиган бўлди.

● «Тўқимачилик комбинати» ип-газлама ишлаб чиқариш бирлашмасида хорижий машина-ускуналар ёрдамида газмоллар ишлаб чиқариш қувватлари фойдаланишга топширилди. Энди бу ерда тайёрланадиган газмоллар жаҳон талаблари даражасида бўлади.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Россия Олий Кенгашида ҳукуматнинг иқтисодиётни тангликдан олиб чиқиш дастури устида олиб борилаётган иши тўғрисида ахборот берган Вазирлар Кенгашининг раиси Виктор Черномирдин 1992 йилда мамлакатда ишлаб чиқариш ҳажми қарийб 19 фоизга камайганлигини айтди. Биргина 1993 йилнинг январь ойида эса саноат ишлаб чиқариш умумий ҳажми яна 20—25 фоизга қисқариши тахмин қилинмоқда.

● Украина Бош вазири Л. Кучма давлат мулки тизимини тиклашни ҳукуматнинг бош вазифаси эканлиги ҳақида баёнот берди. У Украинадаги барча давлат корхоналари мамлакат манфаатлари учун ишлаши кераклиги ҳамда собиқ СССР барча республикалари билан қалин ҳамкорлик қилиш зарурлигини айтди.

● Қозоғистон Республикаси Конституцияси қабул қилинди. Унда қозоқ тилига давлат тили мақоми берилиши қонун йўли билан мустаҳкамлаб қўйилди.

● Нижний Новгород автозаводи конструкторлари «ГАЗ-3302» юк машинасини яратдилар. У 1,5 тонна юк ташиш қувватига эга.

● Кеча Москва банклараро валюта биржасида рублнинг қиймати янада қадрсизланиб кетди. Эндиликда АҚШ бир долларининг қиймати 572 рублга тенг бўлди.

● 50 минг доллар мукофот тикилган Ҳамдўстлик мамлакатларининг футбол бўйича чемпионлари мусобақасида бугун ярим финал учрашувларида Москванинг «Спартак» ва Тбилисининг «Динамо» ҳамда Минскнинг «Беларусь» ва Литванинг «Экранас» жамоалари куч синашади. Тошкентнинг «Пахтакор» футболчилари ўз гуруҳидаги саралаш учрашувларининг сўнггисида Кишиневнинг «Зимбрул» жамоаси билан дуранг — 3:3 натижага эришдилар.

ХОРИЖДА

● Швейцариянинг Давос шаҳрида жаҳон иқтисодий анжумани очилди. Унда 20 га яқин мамлакатлар давлат ва ҳукумат бошлиқлари, шу жумладан Ўзбекистон Республикасининг Президенти Ислом Каримов ҳам иштирок этмоқда. Анжуман 31 январгача давом этади.

● Расмий маълумотларга кўра 1992 йилда Японияда саноат ишлаб чиқариши 6 фоизга камайган. Бу ушбу мамлакатда сўнгги 17 йилдаги энг паст кўрсаткич ҳисобланади.

● Молдова Президенти Мирче Снегурнинг Францияга расмий ташрифи давом этмоқда. Бу ерда у Франция билан ўзаро иқтисодий алоқаларни ривожлантириш тўғрисидаги шартномани ҳамда «Париж хартияси»ни имзолайди.

● Кобулни сўнгги Ғарб дипломати тарк этди. Афғонистон пойтахти атрофида Гулбиддин Ҳикматиёрнинг «Афғонистон ислом партияси» отрядлари ҳамда ҳукумат қўшинлари ўртасида қонли жанглар давом этяпти.

● Буюк Британия ташқи ишлар вазири БМТ Хавфсизлик Кенгаши доимий аъзолари сонини кўпайтириш тўғрисидаги баъзи мамлакатлар таклифлари чуқур ўрганиб чиқилиши кераклиги тўғрисида баёнот берди. Ҳозир 6 давлатдан иборат бу доимий аъзоларни Германия ва Япония ҳисобига кўпайтириш фикри билдирилмоқда.

● Америка Қўшма Штатларининг Лейк-Плэсид шаҳрида Ўзбекистон Республикасининг давлат байроғи кўтарилди. Чанғида фигурали учиш ва чанғи акробатикаси жаҳон кубоги мусобақаларининг навбатдаги босқичида ғолиб чиққан тошкентлик фристайлчи Лина Черязова шарафига республикамиз мадҳияси ҳам тантанавор янгради.

ОЗОД ВАТАН МАДҲИ

Ўзбекистон Республикаси Мудофаа вазирлиги томонидан ўтказилган «Аскар қўшиқлари» фестивали шоир ва бастакорлар учун ҳам катта ижодий синов бўлди. Республикамизда биринчи марта уюштирилган бу тадбир ўзига хос танлов-кўрикка айланди.

Фестивалга талайгина ижод намуналари тақдим этилди. Истеъдодли шоир Мирпўлат Мирзо ҳам унга фаол қатнашиб, ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялашга хизмат қилувчи «Озод Ватан марши» қўшиғини ёзди. Ушбу қўшиққа таниқли бастакор Рустам Абдуллаев жозибадор куй басталади.

«Озод Ватан марши» фестивалда ғолиб деб топилди.

Салима АБДУЛЛАЕВА.

* «02» хабар беради

18—24 январь кунлари Тошкентда 317 марта тартиббузарлик ҳоллари рўй берганлиги қайд этилди. Уларнинг 231 таси эса «иссиғида» очиб ташланди.

⊙ 18 январь куни Тошкент шаҳар ИИБ жиноят-қидирув бошқармаси ходимлари томонидан ўтказилаётган махсус тадбир пайтида Ҳамза районида жойлашган Тўёна кўчасида муқаддам судланган фуқаронинг уйидан «Вальтер» тўппончаси, РДГ-5 жанговар гранатаси ҳамда 70 грамм миқдорда марихуана гиёҳвандлик моддаси топилди ва мусодара этилди.

⊙ 19 январь куни номаълум кимса «Спорт—Осиё» фирмаси брокерининг М. Горький шоҳкўчасида жойлашган хонадонига кириб 165 минг сўм миқдоридаги пулини ўғирлаган. Мирзо Улуғбек район ИИБ ходимларининг кўрган чора-тадбирлари туфайли мазкур жиноятни амалга оширишда айбланиб «Узспецстрой» корхонасининг таржимони бўлмиш аёл кишн ушланди.

⊙ 21 январь эрталаб Усмон Носир кўчасида жойлашган уйлардан бирининг ертўласидан танани бош қисмига жароҳат етказиб ўлдирилган номаълум кимсанинг мурдаси топилди. Жиноят рўй берган ерга зудлик билан етиб келган шаҳар ИИБ тезкор гуруҳи тез орада мурда шахсини аниқлашга муваффақ бўлди. Орадан кўп ўтмай қотилликни амалга оширган кимса — «Электрогазавтоматика» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг таъминотчиси қўлга олинди. У айбини бўйнига олди.

⊙ 22 январь кундузи уч нотаниш кимса Аҳмад Дониш кўчасида 5-такси саройига қарашли ГАЗ-24-10 маркали автомашинага ўтириб ҳайдовчидан Юнусобод даҳасига элтиб қўйишни илтимос қилдилар. Манзилга етиб келгач, йўловчилар пичоқ билан дўқ уриб ҳайдовчидан 2000 сўм миқдоридаги пулни олиб, уни машинадан тушириб жуфтакни ростлаганлар. Бу тўғрида хабар келгач, Юнусобод район ИИБ ходимлари зудлик билан ишга киришишди. «Бузоқнинг югургани сомонхонагача», деганларидек, тез орада ушбу жиноятни содир этишда айбланиб муқаддам судланган шахс ҳибсга олинди. Ҳозир унинг шериклари қидирилмоқда.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бошқармасининг матбуот гуруҳи.

** Газетанинг шу сонига*

ТУРКИЯДАГИ ФАРЗАНДЛАРИ ОЛДИГА

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримовнинг Туркия Республикаси раҳбарияти билан олиб борган музокаралари натижасида мамлакатимиз ёшлари бу қондош ва дўст мамлакат олий ўқув юртларида таҳсил олиш имкониятига эга бўлдилар. Улар ҳозир Туркиядаги лицей, коллеж, университетларда таълим олмоқдалар. Яқинда эса Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков қарори билан Туркияда ўқиётган ёшларимизга ҳар тарафлама ёрдам кўрсатиш чора-тадбирлари белгиланди. Ана шу қарорга кўра 30 январь куни пойтахтимизда истиқомат қиладиган 25 нафар она ўз фарзандлари билан дийдор кўришиш учун Туркияга йўл олмоқда.

— Қизларимиз олдида бир неча кун бўлиш имконияти яратиб берилганлиги учун чуқур миннатдорчилигимизни изҳор қилмоқчимиз, —дейди Ҳамза районидаги 517-болалар боғчасининг мураббияси Зарифа Иброҳимова. — Фарзандларимиз Туркияда ўқий бошлаганларига ярим йил бўляпти. Улар бизга йўллаётган мактубларида ўқишлари, турмушлари тўғрисида батафсил ёзмоқдалар. Лекин доно халқимиз айтганидек, юз марта эшитгандан бир марта кўрган афзалроқдир.

Фарзандларимизни ўқишга юборар эканмиз, улар нуфузли лицейларда таҳсил олиб, замонавий касб-ҳунарларни эгаллашларидан хурсанд бўлганмиз. Лекин, ҳар нарса қилса ҳам айрилиқ ўз таъсирини кўрсатмай қўймас экан. Биз уларни анча соғиниб қолдик. Мана шундай пайтда Туркияга бориш тўғрисидаги хушхабарни эшитиб, бошимиз осмонга етди. Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков эътибори ва ғамхўрлигидан ғоят миннатдормиз. Буни фарзандларимиз ҳам ҳис этишларига ишончимиз комил. Шундай экан, улар мустақил республикамиз учун ғоят зарур бўлган касб-корларини янада пухтароқ эгаллайдилар.

— Ҳозир бизнинг фарзандларимиз Истамбул лицейининг тайёрлов бўлимида шуғулланмоқдалар, — дейди Тошкент педиатрия тиббиёт институти клиникасининг катта тиббий ҳамшираси Зарифахон Ғофурова. — Улар тарих, жўғрофияни ўрганмоқдалар. Бундан ташқари мусиқа дарсларига қатнашаётган, жисмоний тарбия машқлари билан шуғулланишаётган эканлар. Айни пайтда турк тилини ҳам ўрганишяпти. Таҳсилнинг иккинчи ярмидан эса инглиз ва немис тилларини ҳам ўргана бошлашар экан.

— Ёшларимизнинг немис тилини ўрганишлари бежиз эмас, — дейди 9-ҳунар-техника билим юрти директорининг ўринбосари Зуҳра Зоирова. — Чунки улар Германиядан келтириладиган машина-ускуналарда ишлашади. Шундай экан, немис тилини мукаммал билиш уларга жуда асқотади.

Хирургия илмий марказининг тиббиёт ҳамшираси Назира Қосимова, 262-мактаб ўқитувчиси Гулчеҳра Рашидова ва бошқалар етти кун мобайнида Истамбулдаги ўз фарзандлари билан бирга бўладилар. Ана шундай имконият яратиб берилганлиги учун улар Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамасидан миннатдорлар.

Худди шунингдек, шарқшунослик институтининг доценти Лола Саидкаримова, иккинчи ногиронлар интернати ўқитувчиси Мина Йўлдошева, Молия вазирлиги бўлим бошлиғининг ўринбосари Меҳри Аҳмадалиева ва бошқалар ҳам худди шундай қалб сўзаларини изҳор қилдилар. Уларнинг қизлари ҳозир Анқара ва Истамбул университетлари тайёрлов бўлимларида ўқишмоқда.

** Тошкент шаҳар Ҳокими маҳкамасида*

ТАЛАБЧАНЛИК ЯНАДА КУЧАЙТИРИЛАДИ

Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбековнинг маҳкамасида 27 январь куни бўлиб ўтган кенгашда Ўзбекистон Республикаси божхона комитетининг Тошкент шаҳри бўйича бошқармасининг мол ва маҳсулотлар, моддий-хом ашё ресурсларини республика ҳудудидан ташқарига ноқонуний олиб чиқиб кетиш ҳолларининг олдини олиш билан боғлиқ иши муҳокама этилди.

Кенгашда бу масала ҳақида ахборот берган Ўзбекистон Республикаси божхона комитетининг Тошкент шаҳри бўйича бошқармаси бошлиғи К. Одилов сўнгги пайтларда Ўзбекистон ҳудудидан ноқонуний равишда хом ашё ва маҳсулотларни, шу жумладан республиканинг ўзида ғоят тақчил бўлган маҳсулотларни олиб чиқиб кетиш ҳолларн кўпайганлигини таъкидлади. Фақат ўтган йилнинг ўзида ушбу бошқарма ходимлари ана шундай 4 мингтага яқин ҳолни аниқладилар. Бунинг натижасида 167 миллион сўмликдан кўпроқ маҳсулот, хом ашё ва молларнинг ноқонуний олиб чиқиб кетилишига йўл қўйилмади. Ана шундай ҳолларга айрим раҳбарларнинг ҳуқуқий саводсизлиги, ўз ходимлари устидан зарур даражада назорат ўрнатмаганликлари, тузилган шартномаларга қатъий риоя этмасликлари, хизмат вазифаларини суиистеъмол қилишлари сабаб бўлмоқда.

Ана шундай камчилик ва нуқсонлар, айниқса, савдо-тайёрлов ва воситачи фирмалар, ширкатлар, кичик корхоналар фаолиятида кўп учрамоқда.

Кенгашда амалдаги қонунчилик ва мавжуд қоидаларни бузишда айбдор бўлган шахсларга нисбатан талабчанликни кучайтириш, шунингдек республика ҳудудидан ташқарига мол ва маҳсулотларни олиб чиқиб кетишни тартибга солиш чора-тадбирлари муҳокама этилди.

Кенгашни Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков олиб борди.

НАФАҚАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА

ИЖТИМОИЙ ТАЪМИНОТ ВАЗИРИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президентининг кўрсатмасига биноан нафақачиларга нафақа миқдорини ошириш ишларида қатор муаммолар юзага чиқмоқда. Шунга кўра Ўзбекистон Республикаси ижтимоий таъминот вазири С. А. Хўжаева ўз мутахассислари билан 1 февралдан 6 февралгача турли масалалар бўйича фуқароларни қабул қилади. Қабул эрталаб соат 9 дан 17 гача, Тошкент шаҳар ижтимоий таъминот бошқармасида (Пролетар кўчаси, 31-уй) ўтказилади. Бошқарма манзилгоҳи: 1, 2, 5, 13, 28-трамвай; 1, 8, 10, 20-троллейбус ва 25, 60-автобуснинг «Санъат музейи» бекати.

Бекатда туриб атрофимдаги одамларга разм соламан. Ўнг томонда турган йигитга кийган дўпписи шу қадар ярашибдики беихтиёр мана шу нозик ишнинг уддасидан чиққан касб эгалари ҳақида ўйланиб қоламан. Ахир дунёга довруғи кетган бундай ўзбек дўпписини тайёрлаш учун озмунча меҳнат талаб этиладими?

Ҳамшаҳарларимиз севиб харид қиладиган бунақа нозик дидли маҳсулотлар «Шарқ гули» ишлаб чиқариш бирлашмаси жамоаси томонидан тайёрланишини билганимиз учун беихтиёр бизда шу корхонага бориш ва унинг иши билан қизиқиш истаги туғилди.

Биринчи навбатда корхонанинг бугунги аҳволи, ишчиларга қандай шароитлар яратилганлиги билан қизиқдик.

— Юринг сизни ҳар бир цехнинг ўзида ташкил этилган дам олиш хоналари билан таништирай бўлмаса, — дейди бизга корхона директори Саида Ғаниева.

Бозор иқтисодиёти ва ҳаёт

УНУМДОРЛИК ШАРОИТГА БОҒЛИҚ

Попоп цехига кирдик. Дастгоҳлар атрофини тўлдириб ўтирган хотин-қизлар ўз ишларига шу қадар берилиб кетишганки ҳатто улар бизнинг қадам ранжида қилганимизни ҳам сезмай қолишди. Директор худди айтилгандек дам олиш хонаси томон бошлади. Очиғи шу қадар безатилган ва саранжом-ариштa хонани кўриб дастлаб бизда бу ер «кўргазма» учун олдиндан тайёрлаб қўйилган бўлса керак, деган фикр туғилди. Лекин бошқа цехлардаги хоналар ҳам худди шундай қулай шароитларга бой эканлигини кўргач, чиндан ҳам бу маскан ишчи ва хизматчиларга ҳақиқий хизмат кўрсатишини, тушликдан сўнг эса уларнинг ўзлари бу ерда тартиб ўрнатиб қўяжакларини ҳис этдик.

Корхонада ошхона, нонвойхона ишлаб турибди. Шинам таомхона бизга шаҳримиздаги энг яхши ресторанни эслатади. Тўрт кишига мўлжаллаб қўйилган стол-стуллар жой-жойида. Айниқса, бизга бу ердаги озодалик жуда ҳам маъқул келди.

Ҳар бир қаватда жойлашган чойхона ҳам ўзига хослиги билан ажралиб туради. Ўймакорлик услубида безатилган стуллар ва сўрилар киши диққатини ўзига жалб этади.

Бирлашма маҳсулотлари, ишчилари билан таниша бошладик. Корхона бу йил топшириқларни муддатидан илгари бажарибди. Жамоа 183 миллион сўмлик марради муддатидан олдин қўлга киритиб режага қўшимча 50 миллион сўмлик маҳсулот тайёрлабди.

— Бу ютуққа Малика Зоҳидова, Маълума Самиғова, Нуриддин Турсунов бошлиқ попоп, тикув ва дўппи цехи ишчилари муносиб улуш қўшишди, — дейди бизга йўл-йўлакай тушунтириб Саида Ғаниева.

Бу йил корхонада 72 хил маҳсулот ўзлаштирилибди. Уларнинг ҳаммаси ҳам харидоргир. Чунки бу ерда бирор буюм мижозлар томонидан суст харид қилинадиган бўлиб қолса дарҳол унинг ўрнига янгисини тайёрлашга киришилади.

— Бозор иқтисодиёти биздан худди ана шундай иш тутишни талаб қилмоқда, — дейди сўзини давом эттириб директор. — Маҳсулотларимизни янгилаб турмасак харидорларимизнинг талабини сусайтириб қўйишимиз мумкин.

Бу ерда энг диққатга сазовор ишлардан бири болали аёлларнинг қисқартирилган иш соатларда ишлаётганлиги бўлди. Қаранг, уларга кунига тўрт соатлик иш куни жорий этилибди.

— Қолган вақтларда бола тарбияси билан шуғулланамиз. Ахир ёш гўдак учун она билан кўпроқ бирга бўлишдан ҳам ортиқ қулайлик борми? Шуни эътиборга олиб янги йилдан бошлаб мана шундай иш соати жорий этилди бизда,— деб тушунтиришди бизга болали аёллар.

Бунинг устига корхонанинг ўз ихтиёрида бўлган 200 ўринли боғчаси ҳам аёлларнинг бемалол меҳнат қилишлари учун қулайлик туғдирмоқда.

Корхонада чет эл фирмалари билан ҳамкорлик ишлари ҳам тобора ривожланиб бормоқда.

— Лекин биз ўзимизга яраша ва шароитимизга қараб ҳамкор сармоядорларни топмоғимиз лозим бўлади. Шундай қилайликки, бу ҳамкорлик бизга ҳам, уларга ҳам фойда келтирсин. Акс ҳолда кўз-кўз қилиш учун қилинадиган ҳамкорликдан наф йўқ,— дейди директор бизга тушунтириб.

Янги режалар, янги йилда бажариладиган ишлар, йиллик режа ҳақида аниқ бир рақам бўлмагани учун уларни бирма-бир санай олмадик. Чунки жамоанинг фикрига қараганда, ҳозирги бозор иқтисодиёти даврида маҳсулотга бўлган талаб ортиб, унинг нархи ҳам кўтарилиб бораётган даврда аниқ рақамларни ҳозирча ифода этиш ўз-ўзини алдашдек гап экан.

Дилфуза БЎРИБОЕВА.

Ўзбекистон—Ҳиндистон: ҳамкорлик қирралари

ДЎСТЛИГИМИЗ ТОБОРА МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

Ўзбекистон билан Ҳиндистон ўртасидаги иқтисодий, савдо-сотиқ, маданий ва бошқа соҳалардаги алоқаларда, қолаверса мана шу алоқаларни ривожлантиришда ватанимиз пойтахти — Тошкентда фаолият кўрсатаётган Ҳиндистон Республикаси элчихонасининг роли каттадир. Биз элчихонада бўлиб, жаноб Далиб Мехтанинг Ўзбекистон Республикасидаги Ҳиндистоннинг биринчи элчиси сифатида иш бошлагани ва икки дўст мамлакат ўртасидаги алоқалар хусусида сўзлаб беришни илтимос қилдик.

— Менинг Ўзбекистон Республикасида Ҳиндистоннинг элчиси қилиб тайинланишим жуда шарафли ва шу билан бирга олдимда жуда муҳим, масъулиятли вазифалар турибди, деб ҳис қиламан. Мен ва элчихонамиз ходимлари Ҳиндистон ва Ўзбекистон ўртасидаги алоқаларни ривожлантиришда катта ишларни амалга оширишимиз керак. Биз Ўзбекистон билан савдо-сотиқ алоқаларини жуда кенг кўламда олиб бормоқдамиз. Ҳозирча мен аниқ рақамларга эга эмасман-ку, лекин айтишим мумкинки, 1992 йилда Ҳиндистон — Ўзбекистон ўртасидаги маҳсулотлар айирбошлаш юз миллион доллар ҳажмида бўлди. Албатта, бу кўрсаткич 1993 йилда янада ошади, деб ўйлайман.

— Элчи жаноблари, Ҳиндистон ва Ўзбекистон ўртасидаги алоқаларнинг янада ривожланишида ҳар икки мамлакатдаги корхона, ташкилот, фирма ва компаниялар ўртасидаги ҳамкорлик сезиларли ўринни эгаллайди. Қолаверса, барпо этилаётган қўшма корхоналар ҳам бу алоқаларда ўз ҳиссаларини қўшмоқдалар. Сиз ана шундай фирма, компания ёки қўшма корхоналардан қайси бирларини алоҳида тилга олган бўлардингиз!

— Бундай корхона ва ташкилотлар, фирма ва компаниялар жуда кўплаб топилади. Лекин мен икки мамлакат ўртасидаги ҳамкорликда қилинаётган ишлардан кўзга кўринарли бўлган айрим соҳани таъкидлаб ўтмоқчи эдим. Масалан, Ҳиндистоннинг «Тата Прожектс Лимитед» фирмаси ва «Ларсен тубро» компанияси ҳамкорликда Тошкент, Самарқанд ва Бухоро шаҳарларида учта чиройли замонавий, жаҳон талабларига жавоб берадиган меҳмонхоналар қуришяпти. Бундан ташқари ҳиндистонлик хусусий сектор вакиллари, мутахассислар ҳам маълум соҳалар бўйича иш олиб боришмоқда. Сўзимнинг исботи тариқасида шуни айтишим мумкинки, Ўзбекистоннинг турли вилоятларида Ҳиндистон билан ҳамкорликда бешта цемент заводларининг қурилиши бошланиш арафасида, фармацевтика соҳаси бўйича ҳам бизнинг мамлакатдан келган мутахассислар иш бошлашди. Ҳамкорликда фаолият кўрсатаётган қўшма корхоналар сони кун сайин ортиб бормоқда. Бу қўшма корхоналарда асосан биринчи навбатда кундалик эҳтиёж моллари, ошхона асбоб-анжомлари, чой маҳсулотларини қайта ишлаш бўйича ишлар олиб борилмоқда. Бир сўз билан айтганда, бизнинг элчихонамизга ҳар куни ҳеч бўлмаганда битта ҳиндистонлик тижоратчи-ишбилармон мурожаат қилиб, Ўзбекистонда муносиб шерик топиб иш бошламоқчи эканлигини билдирмоқда.

— Элчи жаноблари, жаҳон тажрибасидан шу нарса маълумки, чет эллик ишбилармон бирор мамлакатга қизиқиш билдирар экан, маълум бир соҳа бўйича, қолаверса, ўша ердан ўзи мўлжаллаган фойдани олишини билган ҳолдагина интилади. Ҳинд ишбилармонларининг Ўзбекистонга қизиқишлари асосан қайси соҳаларда кўриняпти!

— Бу саволингизни бир тарафдан қийин, иккинчи тарафдан осон десам ҳам бўлади. Чунки Ўзбекистон жуда бой давлат. Битмас-туганмас табиий бойликларга эга. Шунинг учун ҳам ҳинд ишбилармонлари республикангизда кичик корхоналардан тортиб, катта-катта завод ва фабрикалар, қўшма корхоналар қуришга тайёр турибдилар. Бу қуриладиган корхоналарда асосан халқ хўжалиги истеъмоли моллари, тўқимачилик саноати, электроника каби соҳа маҳсулотлари бўлиши мумкин.

— Мана шу икки мамлакат ўртасидаги алоқаларни самарали давом эттиришда ва юқори поғоналарга кўтаришда ҳар икки мамлакатга ҳам малакали мутахассислар зарур бўлади. Ўзбекистон олий ўқув юртларида бир неча йиллардан бери ҳинд ёшлари таълим олаётганлигининг гувоҳимиз. Ўз навбатида ўзбек ёшларидан ҳам кўплари Ҳиндистон республикасида ўз соҳалари бўйича малакаларини ошириб қайтмоқдалар. Ҳинд ёшларининг Ўзбекистон олий ўқув юртларини тугатиб, мутахассис сифатида ўз ватанларига қайтиб халқ хўжалигида олиб бораётган ишлари ҳақида гапириб берсангиз.

— Тўғри, бир неча йиллардан бери республикангиздаги олий ўқув юртларида ёшларимиз турли соҳаларда билим олиб, ўз ватанларига қайтмоқдалар. Шуни айтишим керакки, ҳозирги кунда Тошкент олий ўқув юртларида ҳиндистонлик 600 талаба турли фанлар бўйича ўз билимларини оширмоқда. Жуда кўплаб ёшлар бу ердаги олий ўқув юртларини битириб кетишди. Билим олаётган талабаларимиз асосан тиббиёт, муҳандислик, меъморчилик ва бошқа соҳаларда ўқишмоқда.

Ўз навбатида Ҳиндистонда ҳам ўзбекистонлик мутахассислар ўқишяпти, малакаларини ошириб қайтишяпти. Ўзбек ёшлари Ҳиндистонда дипломатия, банк, бизнес, тижоратнинг турли соҳалари, иқтисодиёт соҳасида олий ўқув юртларида, маҳкамаларда бўлиб қайтишяпти. Ўйлаймизки, келажакда кўплаб ўзбек ёшлари бизнинг мамлакатимизда бўлиб, ўзлари хоҳлаган соҳаларида малакаларини ошириб қайтишади.

— Муҳтарам элчи жаноблари, Ўзбекистон ва Ҳиндистон ўртасидаги ҳар томонлама алоқаларни ривожлантиришда элчихона самарали ишларни амалга ошириши керак бўлади. Шундай экан, элчихонанинг бу йилги иш режалари билан бизни таништириб ўтсангиз.

— Албатта, элчихонамизнинг асосий ишлари икки мамлакат ўртасидаги алоқаларни ривожлантиришга хизмат қилиши керак бўлади. Шунингдек, икки мамлакат халқларининг бир-бирларига бориб келишлари учун шароитлар яратиш, уларни янада кўпроқ борди-келди қилишларига йўл очиб бериш бизнинг вазифамиздир.

Мен сўзимнинг охирида шуни ҳам алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиманки, Ўзбекистонда Ҳиндистоннинг элчиси бўлганимдан ўзимни бахтиёр ҳис қиламан. Қаерда дўстлик ришталари мустаҳкамланса, алоқалари ривожланса, ана шундай муҳитда ишлаш ҳаммамиз учун шарафлидир. Мен фурсатдан фойдаланиб, бутун Ўзбекистон халқига энг яхши эзгу тилакларимни йўллайман ва келажакда бу ўлканинг гуллаб-яшнашига, халқлар фаровонлигининг ошишига тилакдошман.

Суҳбатдош Ғофур ЖАМОЛОВ.

«Узбитхим» ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли синтетик воситаларни ювиш заводида мураббий ишчилар кўплаб меҳнат қилишади. Улардан бири Қундуз Қаюмовадир. 25 йилдан бери шу корхонада самарали меҳнат қилиб келаётган бу ишчи кўплаб шогирдлар тайёрлаб берди.

СУРАТДА: Қундуз Қаюмова иш устида.

Рустам Шарипов сурати.

Табиатнинг қизиқ табиати

ТИРИК СУВНИНГ МЎЪЖИЗАСИ

Табиат ғаройиботларидан бири шуки, унинг инсоният учун ҳадя этган совғаси — сувнинг оддий турлари қатори изотопли турлари ҳам бор. Бу изотопли оғир сувлар таркибида сувнинг кимёвий таркибига кирадиган водород оғир детрий элементи билан алмашган бўлади. Унинг кўпроқ миқдори тирик организмлар учун ҳалокатли бўлса, ози яшашни қийинлаштиради. Буни биз комил ишонч билан ўлик сув десак бўлади. Ўлик сув одатдаги табиат сувларининг ажралмас йўлдошидир. Одатда унинг бир бўлагига 6800 бўлак оддий сув тўғри келади.

Томск вилоятида бир неча йиллар давомида олимлар оддий дарё ёки қудуқ сувига нисбатан енгилроқ бўлган эриган қор суви устида тажрибалар ўтказдилар. Натижада қор суви ҳақиқатан ҳам «тирик» сув эканлиги исботланди: олимлар икки гуруҳ бир ёшдаги ва бир хил оғирликдаги товуқларни олиб, бирига эриган қор сувини, иккинчисига водород сувини ичирдилар. Бу жараёнда қор сувини ичганлари бир тажриба давомида 538 та, нисбатан оғир, ичмаганлари эса 272 та тухум қўйди. Бундан ташқари бу антиқа қор сувини бўғоз она чўчқаларга ҳам ичирдилар. Икки ойдан сўнг туғилган 10 та чўчқа болаларининг ҳар бири 1,5 килограмм бўлса, ичмаганларининг боласи 1 килограмм атрофида бўлди. Улар бир ойлик бўлганларида тирик сувни ичганлари 9 килограммга етди, ичмаганлари эса 5 килограмм атрофида қолиб кетди.

Бу тажрибалар ўсимликлар билан ўтказилганда яна ҳам самарали натижалар олинди. Томскда бодринглар қор суви билан суғорилганда уларнинг ҳосили одатдагига нисбатан икки баробар кўп бўлди. Бодринг уруғлари қор сувида ивитиб экилганида эса ҳосил уч баробар ошганлиги қайд этилди. Тирик сув редиска ҳосилини 230 фоизга оширди. Санкт-Петербургда ҳам жўжалар тарелкасига қор суви қуйилганда улар бу сувни талашиб ичганлар ва дуркун ўсганлар.

Ушбу «тирик» сув билан ўтказилган тажрибалар олимларга қишда кетиб ёзда қайтадиган қуш галаларининг шимол минтақаларида уя қуриб, бола очиш сабабларини аниқлашга ҳам ёрдам берди. Уларнинг фикрича, эриган қор сувини ичган қуш болалари узоқ ҳаёт учун чидамли, соғлом бўлиб дунёга келадилар. Шунга кўра шимол музликларининг эрий бошлаган чекка минтақасида микроорганизмлар барқ уриб кўпаяди ва тез ўсади. Бу ҳолатни Тундрада ва баланд қор ёки муз билан қопланган жойларда ҳам кузатиш мумкин.

Антиқа тирик сувнинг ўсимлик ва ҳайвонот оламига бунчалик мўъжизакор таъсирини кўриб, республикамиз шароитида ҳам қор сувини йиғиб, ҳеч бўлмаганда баҳорда экиладиган уруғларни, жумладан чигитни унда намлаб экиб кўрилса фойдадан ҳоли бўлмаса керак, деган фикрдамиз.

Сув кўринишидан қанчалик оддий бўлмасин, унга мансуб бўлган кўпгина сир-асрорлар, жумладан сув нима учун оқади деган савол ҳам ҳамон жумбоқлигича қолмоқда. Бу ҳол сувга нисбатан яна ҳам диққат-эътиборли бўлишимизни талаб қилади.

Мирмажид ЗОКИРОВ, геология ва минералогия фанлари доктори, Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган геолог.

Бўш вақтингиз қандай ўтмоқда?

ЧИМЁН ҲАМОН ГАВЖУМ

Бу масканда қишнинг тароватн ўзгача. Табиат шу фаслнинг бутун гўзаллигини айнан ана шу жойга тортиқ қилгандай гўё. Пурвиқор тоғ чўққиларию, узоқларга чўзилиб кетган ёнбағрига ёққан қор қуёш нурларида кумушдай товланади. Чимён манзаралари, дам олувчиларнинг шодон чанғи, чана учишлари бу ерга бир марта келган одамни қайта-қайта бағрига чорлайверади.

Бу йил ҳам Чимён сайру саёҳат ишқибозларини қучоқ очиб кутиб олмоқда. Қувончлиси, иқтисодий қийинчиликларга қарамай барча шароитлар яратилган. Меҳмонхоналар, савдо шохобчалари, маданий-маиший хизмат турлари, ижара хизматлари, барча-барчаси дам олувчилар ихтиёрида. Тоғ-чанғи спорт базалари, трассалар бу ерга келувчилар учун декабрь ойининг бошларидаёқ тайёрлаб қўйилган эди. Айни пайтда мавжуд учта кўп қаватли бинода 800—1000 нафарга яқин киши кўнгилли ҳордиқ чиқармоқда. Бундан ташқари 20-30 минг киши бир-икки кунга келишяпти. Улар яратилган барча шароитлардан баҳраманд бўлмоқдалар.

Чимён дам олиш оромгоҳи нафақат республикамиз, балки хорижда ҳам машҳур. Бу ерга ҳамдўстлик давлатлари, шунингдек чет эллардан ҳам саёҳатчилар ташриф буюришади. Кўпчилик Чимённи «Кичик Швеция» деб аташади. Бунинг боиси бор, албатта. Тоғ бағрининг ҳавоси, табиати эжойиб. Шу билан бирга чанғи учиш йўллари Швецияникидан қолишмайди. Шу боис ҳам бу ердан спортчиларнинг оёғи узилмайди. Айни пайтда фристайль бўйича республикамиз терма жамоаси катта мусобақаларга тайёргарлик кўрмоқда.

Нарх-наво кўтарилгани туфайли Чимёнга йўлланма нархлари бир неча марта ошди. Лекин Ўзбекистон Саёҳат миллий компанияси харажатнинг маълум қисмидан воз кечишга қарор қилиб, бир киши учун йўлланма баҳосини 1100 сўмга туширди.

— Бу ҳозирги шароит учун унчалик қиммат эмас, — деди биз билан суҳбатда Тошкент шаҳар саёҳатлар бошқармаси ташвиқот бўлимининг бошлиғи Муҳаммаджон Қодиров, — йўлланма таркибига уч маҳал иссиқ овқат, ижарага спорт буюмларини олиш, чанғи учишни ўргатиш инструкторларидан фойдаланиш ҳам киради. Шунингдек, саёҳатчилар энг замонавий сауналардан тортиб, спорт заллари, видео, фитобарлар, уқалаш, тиббий хизматлардан ҳам баҳраманд бўладилар. Чимёнда дам олишни истаганлар йўлланмани 10 кун муддатгача олишлари мумкин. Келиб кетувчилар, тоза ҳавода дам олувчилар кўп. Бундай ҳордиқ турмуш ташвишларидан бир кун бўлсада халос бўлиб, ишларнинг унумли бўлишига замин яратади.

Назира СОДИҚОВА.

Маданият масканларида

«ЎЗБЕКИСТОН ОВОЗИ» ДЕБ АТАШДИ

Инсон борки, ҳаётда доимо қўшиқ билан ҳамоҳанг яшайди, у билан ёнма-ён юради. Шайхонтоҳур районидаги 3-маданият уйида миллий қўшиқчиликни ривожлантириш борасида кўпгина ибратли ишлар амалга оширилмоқда.

Мазкур масканда «Суғдиёна», «Умид» каби дасталар фаолият кўрсатяпти. Фольклорга эса Озода Исроилова раҳбарлик қилаяпти. Эндиликда «Ўзбекистон овози» ашула ва рақс дастаси ҳам тузилди. Жамоа шарқона қўшиқлар, рақс ва лапарларни ижро этади.

— Булардан ташқари биз радио-телевизор созлаш курси очганмиз, — деди маданият уйининг директори Т. Рисқиев. — Бичиш-тикиш курсига аёллар қатнашаяпти. Бу ерда мактаб ўқувчилари, талаба-ёшлар, ишчи-хизматчилар бор. Ҳаммаси бўлиб 500 нафарга яқин киши касб-ҳунар ўрганмоқда.

Алишер МАМАТОВ.

Ҳозиржавоб қурама

ШЎРВА КЎПИГИ ФОЙДАЛИМИ?

Гўштни пиширганда оқсилнинг бир қисми уюшади ва шўрванинг бетига парча-парча кўпик ҳолида чиқади. Уй бекалари шўрва кўркам бўлсин деб, бу кўпикни чўмич билан олиб ташлайдилар. Холбуки бекор шундай қиладилар. Чунки гўштнинг оқсили — жуда тўқ тутадиган моддадир.

ЭНГ МУСТАҲКАМ ВА ЭНГ МЎРТ

Темирни биз ҳамиша мустаҳкам ва қатитқ материал деб ҳисоблаймиз. Лекин у жуда мўрт ҳамдир. Занг темирдан ишланган энг мустаҳкам иншоотларни бузиб юбора олади.

ТОШБАҚА ҚАНДАЙ УХЛАЙДИ?

Кундузи икки орқа оёғида кўзи очиқлигича йигирма минутга қадар қотиб туради. Унинг кўзи олдида қўлингизни қимирлатсангиз ҳам унда ҳеч қандай ўзгаришни кўрмайсиз. Кечаси эса тошбақа бутунлай бошқача ухлайди. У тўрттала оёғини бўшаштириб узатади ва кўзини юмиб, қимирламай, беш-саккиз соатлаб ухлаши мумкин.

БЎҒИН НЕГА ШИҚИЛЛАЙДИ?

Одамнинг ёши катталашган сари моддалар алмашинуви анча секинлашиб боради. Кўпчилик кишиларда қирқ ёшдан сўнг, айниқса эллик-олтмиш ёшдан кейин бўғин усти тоғайсимон пардаси бўғиннинг қимирлашига нисбатан мослашиш хусусиятини йўқотиб боради. Бинобарин бўғин ўртасида бўладиган ёғсимон модда қуюқлашиб, кимёвий таъсири ҳам ўзгаради. Натижада бўғин усти қуриб, ҳаракат вақтида шиқиллайдиган бўлиб қолади.

КЎП КЎЗЛИ ТАХТАНИ РАНДАЛАШ

Бунинг учун унинг кўзларини болға билан уриб, юмшатиш тавсия қилинади. Шунда тахтани рандалаш осон кечади.

БАРГЛАР БОЙЛИК ДАРАКЧИСИМИ?

Америка Қўшма Штатлари Миллий илмий фонди ва Колумбия университетининг олимлари ўтказган тадқиқотлар натижасида шу нарса маълум бўлдики, барглардан таралаётган ёруғлик нурларини ўлчаб, тупроқда яшириниб ётган фойдали қазилмаларни қидириб топиш мумкин экан.

ЛИМОНАД НЕГА ҚАЙНАБ КЎПИРАДИ?

Бунинг сабаби шундаки, лимонадли шишага оғзи ёпилишидан олдин катта босим остида карбонад ангидрид гази тўлдирилади. Сўнг оғзи ёпилади. Газ лимонадда эрийди. Тиқинни очишингиз билан, ташқи босим шишадагига нисбатан камлиги учун эриган газ лимонаддан чиқиб кетади.

Шавкат САЪДИЕВ тайёрлади.

Тамара ДОШУМОВА: «ИЛК ҚЎШИҒИМНИ ТОШКЕНТДА АЙТГАНМАН»

Сиз кутган учрашув

● 1969 йил эди ўшанда. Концертни олиб бораётган хушрўй аёл навбатдаги қўшиқни эълон қилди. — «Кўрдингми», ижро этади Тамара Дошумова. Саҳнада қотмагина, қош-кўзлари попукдеккина қизча пайдо бўлди. Залда сал ғовур-ғувур бошланди. Мусиқанинг ўйноқи садоларига жўр бўлиб, хонанда қўшиқ бошлади. Унинг қўнғироқдек овози барчани ўзига жалб этди. Зал бирпасда жим-жит бўлиб қолди. Томошабинлар сал ҳаяжонланиб, тўлиқиб қўшиқ айтаётган қизга маҳлиё бўлиб қолган эди. Қўшиқ тугади. Қиз қоматини хиёл букиб, таъзим бажо қилди. Кейин саҳнани тарк этди. Шундагина гуриллаб қарсак янгради.

Тамара Дошумова, бугун нафақат Қорақалпоғистон, балки, Ўзбекистон, ҳатто ундан ҳам нарида машҳур, Қорақалпоғистон, Татаристон, Ўзбекистон халқ артисти, Бердақ номидаги Давлат мукофоти соҳибаси Тамара Дошумова санъатга, саҳнага шундай кириб келган эди.

— Тамара опа, одатда санъаткорлар билан ким суҳбатлашса дастлаб «Санъатга қачон қизиққансиз!», «Ота-онангиз ҳам санъаткор бўлишганми!» деб сўрашади. Мен ҳам дастлаб шу савол билан сизга мурожаат қилмоқчиман...

— Сиз ҳам мендан «ота-онам санъаткор эмас», «фалон ёшимдан санъатга қизиққанман» деган бир қолипдаги жавобларни ололмайсиз.

— Нега энди «Дембермес»!

— Чунки бу қўшиқни нафасни нафасга улаб, зарб билан ижро этилади. Унинг бор сеҳри ҳам айнан мана шунда. Мақтаняпти деманг, менинг эл орасида танилишимда «Дембермес»нинг хизмати жуда катта.

— Демак, Тошкентдаги маданият кунларида «Дембермес»ни ижро этдингиз!

— Буни ҳам, кейин яна бир қорақалпоқ халқ қўшиғи «Ғулпоқ»ни ҳам ижро этдим.

— Сиз кўпроқ кимларнинг шеъри билан қўшиқлар айтасиз!

— Қорақалпоқ шоирлари жуда кўп. Лекин атоқли шоирлар Жўлдасбой Дилмуратов, Ибройим Юсуповнинг шеърларини севиб ўқийман, ижро этаман.

— Тамара опа, сиз билан доимо бирга ишлайдиган композиторлар ҳам борми!

— Бор. Ҳозир Қорақалпоғистон республикаси Маданият вазири бўлиб ишлаётган Нажмитдин Муҳаматдинов билан талай қўшиқлар яратдик. Хабарингиз бор, бу киши биринчи қорақалпоқ операси «Ажиниёз»нинг муаллифи. Кейин Худойберган Турдиқулов басталаган куйлар ҳам менга ёқади. Гапнинг сираси, яхши қўшиқ ёзган композиторлар билан ҳамкорлик қилиш барча хонандаларнинг орзуси.

— Ўзбек тилида ҳам қўшиқлар ижро этганмисиз!

— Ие, эшитмаганмисиз? «Йўлларим», «Бўлмас» — жуда кўп улар.

— Нега! Демак...

— Ҳа, онам Бозоргул Қурбонбоева уй бекаси бўлса ҳам, раҳматли отам санъаткор бўлганлар. Эшитган бўлсангиз керак, Ғани Дошумов, 1939 йилда ГИТИС (Давлат театр санъати институти)ни тугаллаган. Драматик артист сифатида жуда ҳам кўплаб роллар ижро этганлар. 1957 йилда Ўзбекистонда биринчи Қорақалпоғистон республикаси адабиёти ва санъати декадасида ҳам қатнашганлар.

— Ҳамонки шундай экан, томирингизда санъаткор қони, юрагингизда санъат ишқи бор экан-да! Бундай ҳолатда санъаткор бўлишингиз табиий.

— Чиройли гапларни топиб айтар экансиз... Туғма истеъдодга ҳамма қатори мен ҳам ишонаман. Лекин нимагаки эришган бўлсам — албатта, энг биринчи эришган мукофотим, халқимнинг муҳаббати — ҳаммасига изланишим, интилишим, меҳнатим билан етдим. Бир мен эмас, барча ҳамкасбларимнинг бугунги мавқеи заминида фидокорона меҳнат ётади.

— Айни чоқда меҳнатга билим, устозлар ўгити ҳам уйғун бўлиши керак!!.

— 1983 йилда Тошкент Давлат театр ва рассомлик институти (ҳозирги Маннон Уйғур номли санъат институти)ни тамомладим. Нимагаки қудратим етиб, эришолган бўлсам мураббийларимнинг хизмати катта бўлди.

Устозларим хусусида нима дейишим мумкин? Улардан ёлчиганман. Ҳали мактабда, 8—9-синфларда ўқиб юрган чоғларимда ажойиб мураббий, хушовоз қўшиқчи Сулувхон Мамбетовадан олган сабоқларим сира ҳам ёдимдан чиқмайди. Санъат бобидаги яна бир устозим туғишган опам Зиёда Дошумова бўлади. Қўшиқ айтиш сирларини ундан ўрганганман десам сира ҳам лофи йўқ.

— Падари бузрукворингиз Ғани Дошумовга бу борада садоқатли экансизлар-да!

— Шунақа десам ҳам бўлади. Аслида бунинг учун энг аввало отамдан миннатдор бўлишим керак. Мен, опам Зиёда қўшиқ айтганимизда, санъат этагидан маҳкам ушлаганимизда у кишининг қувончи чексиз бўлганди. Балки мен эришмаган манзилларга болаларим етиб борар деб орзу ҳам қилгандир...

— Ўша манзилларга етдингизми, Тамара опа!

— Қайдам. Санъат ҳаётнинг ўзи каби бепоён, бир олам экан. Қанча яратсанг камдек туюлади. Санъаткор ўзидан кўнгли тўлмадими, демак асосий манзил ҳали олдинда.

— Агар хотирингиздан кўтарилмаган бўлса, илк марта саҳнада ижро этган қўшиғингиз қайси эди!!

— Нега энди ёдимдан чиқар экан! Ўзим Нукусда туғилган, Нукуснинг эрка қизи бўлсам ҳам илк қўшиғимни 1969 йилда Тошкентда ижро этганман. У «Кўрдингми?» деб аталар эди.

— Демак Тошкент сиз учун жуда қадрли экан-да!

— Бир мен учун эмас, деярли барча қорақалпоқ санъат аҳли, адабиёт аҳли учун қадрли. Шу ерда ўқидим, шу ердан санъат осмонига парвоз қилдим.

Тошкентни мен энг аввало дўстлик, қардошлик, санъат шаҳри деб атагим келади. Бу ердаги ажойиб хонандалар бўлган Нуриддин Ҳайдаров, Ғиёс Бойтоев кабиларнинг қўшиқларини вужудим билан тинглайман. Зарур бўлса ўрганаман. Тошкент мен учун устозларим шаҳри сифатида ҳам ҳамиша ардоқли.

— Сиз ижро этган бир қўшиқ бор эди. Чамамда бутун қўшиқчилик, ижрочилик маҳоратингиз шунда мужассамдек гўё!

— «Дембермес»ни айтяпсизми?— Тўғри топдингиз?

— Тамара опа, айтишларича Комилжон Отаниёзовни қаттиқ эъзозлар экансиз!

— Комилжон устани ким эъзозламайди Ўзбекистонда!? Унинг жарангдор торини, ширали овозини унутадиган қўшиқ шайдоси топиладими? Мен ҳатто радиода соз янграб қолса, гарчи кимлигини эълон қилишмаса ҳам, Комилжон Отаниёзов услубини ажрата оламан, қандай қўшиқ ижро этилишини ҳам айтиб бера оламан. Комилжон уста вафот этганида, назаримда олам бўм-бўш бўлиб қолгандек туюлди. Бир ҳафта ўзимга келолмадим, кўз ёшларимни тиёлмадим. Мана қанча йиллар ўтди. Қанча санъаткорлар етишиб чиқди, лекин Комилжон Отаниёзовнинг ўрнини биронтамиз босолмадик назаримда.

— Ўзингиз атоқли санъаткор оиласидан экансиз. Ўз оилангизда ҳам санъаткор борми!

— Турмуш ўртоғим шифокор. Беш фарзандим бор: Сайёра, Мақсуд, Отабек, Улуғбек, Шаҳноза. Ҳаммаси бошқа-бошқа касбнинг этагидан тутадиганга ўхшайди. Кенжатойим Шаҳноза «Қизил олма»ни айтсам, жуда келиштирмаса ҳам рақсга тушади. Яна ким билади дейсиз, улғайгач, бошқа касб эгаси бўлишни хоҳлаб қолар.

— Тамара опа, Нукус кўчаларида юрганингизда ҳеч ана «Тамара Дошумова» деб кўрсатишганми!

— Халқимдан айланай. Бозордами, йўлдами, учрашувлардами — ниҳоятда қаттиқ иззат-икром қиладилар. Маданият кунларига келаётганимда аэропортга шошилдим, бу табиий. Шунда, бир такси келиб тўхтади. «Салом, Тамара опай, йўл бўлсин?» деди. «Шу аэропортга, Тошкентга бораяпмиз», дедим. «Ўтиринг, ўтиринг» деди. Аэропортга етказиб қўйиб: «Катта обрў билан келинглар, Тамара опай» деб хайрлашди. Ахир санъаткор учун бундан ортиқ бахт, иззат бўладими? Элинг сени севмаса, элинг севадиган бир иш қилмасанг яшамоғингдан не фойда?!

— Яна бир савол: кейинги йилларда на радиода, на ойнаи жаҳонда овозингизни эшитмадик!!...

— Санъат менинг бир қанотим бўлса, фарзандларим иккинчи қанотим. Бирини деб, биридан кечиб бўлмайди. Фарзандлар тарбияси билан бўлдим. Ҳозир улар анча улғайишди. Демак бир қанотим ростланди. Энди иккинчи қанотимни ҳам ростлайман. Янги қўшиқларимни ихлосмандларга, халқимга тақдим этаман. Бу менинг ваъдам!

— Рози бўлсангиз бир сирни очсак. Шоиримиз Ибройим Юсупов сизга бағишлаб бир шеър ёзган эканлар.

— Э, бу сир эмас! Ибройим оғага катта раҳмат. Менга бағишлаб «Дембермес»га дами етган қариндош» деган бир шеър ёзганлар. Матбуотда чиққан. Кўпчилик билади.

— Раҳмат сизга Тамара опа! Ҳамиша халқимизнинг ардоқли қизи бўлиб юринг!

— Миннатдорман! Ўрни келди. «Тошкент оқшоми» муштарийларига, барча тошкентликларга энг яхши тилакларимни изҳор этиб қоламан. Энг яхши қўшиқларимни улар учун куйлайман, шундай деб етказинг, илтимос.

● Тамара Дошумованинг ўктам овози маданият кунлари кўп бор янгради. Уни маҳаллаларда, маданият уйларида жон қулоғи билан тинглади ишқибозлар. Демак, Тамара Дошумованинг илтимосини ҳамшаҳарларимизга етказишнинг ҳожати қолмади деб ўйлайман. Фақат Тамара опанинг янги қўшиқларини, янги ташрифини интизорлик билан кутамиз.

Суҳбатдош Темур УБАЙДУЛЛО.

Берунийлик хушовоз хонанда Санобар Сафарбаеванинг қўшиқлари барчага манзур бўлди. Рустам Шарипов сурати.

Йиллар қатидаги сирлар

Канадалик келиннинг ёши

Қиз болани неча ёшда узатилади? Бунга ҳеч иккиланмай 18-20 ёшда деб жавоб берамиз. Чунки одатимиз шунақа: қиз болани қанча тез эгасига топширсак, шунча яхши бўлади.

Канадада эса бунақа эмас экан. Канада ҳисоблаш бошқармаси яқинда ўзининг ҳисоботини эълон қилди. Унга кўра канадалик йигитлар, бундан йигирма йил аввалгига қараганда кечроқ уйланаётган эканлар. Йигирма йил олдин, яъни 1973 йилда биринчи бор эрга тегаётган келинларнинг ўртача ёши 22,5 яримга тенг эди. Бугунга келиб эса канадалик келинлар 3,5 ёшга «қариб қолишди»: улар энди 26 ёшларида турмуш қуришмоқда. Куёвлар ҳам шунга яраша аҳволда: улар йигирма йил олдин 25 ёшда уйланаётган бўлишса, энди 28 ёшда ҳам хотинга toблари йўқроқ.

Яна бир ғалати ахборот: канадаликлар борган сари битта никоҳга қониқ қилмаяптилар. Бир авлод илгари турмуш қураётганларнинг 90 фоизи биринчи марта никоҳдан ўтишган бўлса, ҳозир 77,5 фоиз қиз илк бор келинлик либосини кияди. 76,5 фоиз йигит эса илк бор никоҳдан ўтади.

Яна бир ахборот борки, уни ўқиб ёқангизни ушлайсиз: Канадада сўнгги 70 йил ичида энг кўп тўй иккинчи жаҳон уруши ва ундан кейинги бир-икки йилда бўлиб ўтган. Ўшанда туғилиш шунақанги кўпайиб кетган эдики! Лекин ўшандан бери Канадада туғилиш борган сари камайиб кетяпти. Ўз-ўзидан маълумки тўй бўлмаса, туғилиш ҳам ҳисоб-китобли бўлади. Балки шимолдаги улкан мамлакат шу сабаб азамат йигитларга эшигини кенг очиб қўйгандир...

Шундай деймизу, лекин ўзимизга ҳам бир қараб қўймоқ жоизмикин? Қўшақаришдан кўра кўпроқ, қўйди-чиқди кўпайиб кетмаяптими назаримизда? Ахир тош келса кемириб, сув келса симириб эрининг қошқовоғига қараб, пири бадавлатликка эришган онахонларимиздан ибрат олиш ўрнига, бошдан сочилган пулларга ҳирс қўя бошлаганимиз, бозор иқтисодиётини айблаётганимиз мутлақо сир эмаску! Ишқилиб, янги келин-куёвларимизга инсофу диёнат, сабр-бардош берсин!

Элтон Жоннинг ташвиши

Машҳур қўшиқчи Элтон Жон ўттиз ёшларга етганда жингалак-жингалак сочларидан жудо бўлди: бечора қўшиқчининг бошини сочлари тарк этишди. Лекин у ҳам бўш келмади: дарҳол қойилмақом шляпа сотиб олди. Кейинроқ бошига соч кўчириб ўтқазди. Оқибатда қўшиқчининг бошида соч эмас, қандайдир ўсимликлар пайдо бўлди. Элтон яна шляпа кийиб юришга мажбур бўлди. Охир-оқибатда шляпа унинг энг ажойиб белгисига айланиб қолди. Қачонки Элтон Жон ҳақида гап кетса, албатта, шляпасини эслайдиган бўлишди мухлислар.

Ниҳоят калбошликка ҳам чек қўйиладиган бўлди: яқинда Элтон Жон Парижда пайдо бўлди. Барча унинг бошида яшнаб турган ажойиб сочларни кўриб, ҳайратга тушди. Ушбу ёрқин қўнғирррангдаги ясама сочлар Элтон Жонга 15000 фунтга тушди!

Элтон Жоннинг бошига тушган бу савдо кўпгина машҳур қўшиқчи, артистларнинг ҳам бошига тушган. Улар каллигини томошабинларга асло билдиргилари келмайди. Фақатгина Шон Коннери, ўша машҳур Жеймс Бонд ўзининг сочсиз бошидан уялмайди, балки фахрланади. Ясама сочни бўлса кинога суратга олинаётганда кияди, холос. Ҳаттоки у ўтган йилда энг зўр хотинбоз эркак деган ном ҳам олди. Қаранг, бундай шарафга сочнинг дахли йўқ экан.

Одатда кўпгина эркаклар 40 ёшда, кўплар эса 60 ёшда соч билан хайрлашадилар. Бу ахир фалокат эмас, табиий жараён! Демак, буни қандайдир фожиа деб эмас, балки одатий ҳол деб қабул қилиш керак. Ахир йиллар ҳам ўз изини қаердадир қолдириши керакку!

Элтон Жон ва Ғарбдаги қўшиқчи, санъаткорларга буни тушунтириб бериб бўпсиз!

Толиб САЪДУЛЛАЕВ тайёрлади.

● Ўрта Осиё — Моварауннаҳрни мўғул босқинчиларидан озод қилиб, йирик давлат тузган Амир Темурдир. У дунёда биринчи бўлиб ҳарбий ҳаракатнома — «Тузуклар» яратган саркарда эди. Рус подшоси Буюк Пётр I ана шу дастур асосида ўз ҳаракатномасини яратди.

● Шайх Азизиддин ибн Муҳаммад Насофий XIII асрда яшаб ўтган Ўрта осиёлик атоқли назариётчи файласуф олимдир. У биринчи бўлиб Шарқ фалсафий оқимларини уч қисмга ажратиб ўрганган.

БИРИНЧИЛАР

● Навоий тили билан айтганда «турк пири» бўлган Ҳожа Аҳмад Яссавий маданият ва маънавиятимизда энг юқори ўрин эгаллаган улуғ зотлардан биридир. Унинг дилбар шеърий асарлари «Девони ҳикмат» номи билан жаҳоннинг бир неча мамлакатларида чоп этилган.

● «Олтинхонтўра» номи билан машҳур бўлиб кетган, донишманд уламо, шоир ва таржимон Олтинхонтўра Саййид Маҳмуд Таррозий Саудия Арабистонида чинакам обрў-эътибор топди. У дунёда биринчи бўлиб Қуръони Каримнинг туркийча тафсирини ёзди.

● Шарқу Ғарб халқлари орасида шуҳрат қозонган «Хоразм фахри», «Жоруллоҳ», «Ажам ва Араб» олимларининг устоди» сингари номлар билан эъзозланган Абулқосим ал-Замахшарий (ўзбек алломаси) биринчи бўлиб араб грамматикасини тузган.

Анвар МИРЗАЗОДА.

Жаҳон маданияти юлдузлари

«МЕН УЧУН ОРТГА ЙЎЛ ЙЎҚ ЭДИ»

У шунчалар истеъдодли, шунчалар бетакрор санъат устасики, нафақат матбуот воситалари, балки миллионлаб киномухлислар уни машҳур Брюс Ли, Арнольд Шварцнеггер, Жеки Чан, Сильвестр Сталлоне, Чак Норрисдек кино «юлдуз»лари билан қиёслайдилар.

У шунчалар кўркам, хушмуомалаки, шарқона якка курашларнинг беқиёс устаси эканлиги, она тилидан ташқари тўрт хорижий тилни билиши унинг гўзаллигига янада жозиба бахш этади, холос. Атиги беш-олти йил ичида чин маънодаги санъати билан ер шарида истиқомат қилувчи фуқароларнинг ҳурмат ва муҳаббатига сазовор бўлган, бугунги кунда янги фильмларини Лос-Анжелесу Гонконгда, Москваю Тошкентда, Бомбею Сингапурда миллионлаб мухлислари орзиқиб кутаётган актёр — Жан-Клод Ван Даммдир.

18 ёшида каратэ бўйича қора белбоғ соҳиби, 20 ёшида кикбоксинг бўйича жаҳон чемпиони бўлишга эришган Жан-Клоднинг шарқона якка курашлар ва кино оламига қандай кириб келгани ўзбекистонлик мухлисларни ҳам қизиқтириши табиий. Унинг ўзи бу ҳақда шундай ҳикоя қилади:

«Мен 1960 йилнинг 18 октябрида бельгиялик оддий гул сотувчи оиласида туғилганман. Ҳақиқий исмим Варенберг бўлиб, болалик ва ўсмирлик йилларим Брюсселнинг қадимий ва тарихи бой кўчаларида ўтган.

11 ёшга тўлганимда отам менинг спорт билан шуғулланишимни истаб каратэ мактабига олиб борди. Япон кураши менинг ақлу ҳушимни батамом ўзига ром этиб олди, лекин ўша пайтлари мусобақаларда на вазн, на ёш тоифалари бўлмаганлиги учун аксарият ҳолларда мендан икки-уч баробар катта, баҳайбат спортчилар билан жанг олиб боришга тўғри келарди, қанчалар тиришмайин улар барибир мени ер билан яксон қилиб ташлайверишарди. Шунинг учун устозим Карл Гётц раҳбарлигида культуризм билан ҳам шуғуллана бошладим».

Умуман, Ван Дамм юқорида номи тилга олинган устозини доимо фахр билан ёдга олади. Чунки, 37 ёшида ётган ҳолда 175 килограммлик тош билан бемалол машқ бажара олган Карл Гётц ёш Ван Даммнинг ҳар жиҳатдан етук шахс бўлиб етишмоғи учун кўп куч ва вақт сарфлади. Унда ирода ва мардликни шакллантириш ниятида уч соатлаб узоқ масофага югуриш, сўнгра ҳимоя кийимини кийиб, одамга ташланишга ўргатилган баҳайбат ит билан олишишга мажбур этарди.

Кунига беш-олти соат вақтини каратэ ва культуризм билан шуғулланишга бахшида эта бошлаган Ван Дамм мактабни ҳам ташлади. Карл Гётцнинг болакайнинг спортдаги келажаги порлоқ бўлиши ҳақидаги фикрларини эшитган ота-онаси ўғилларининг бу «ножўя» ҳаракатидан унчалар ранжимадилар.

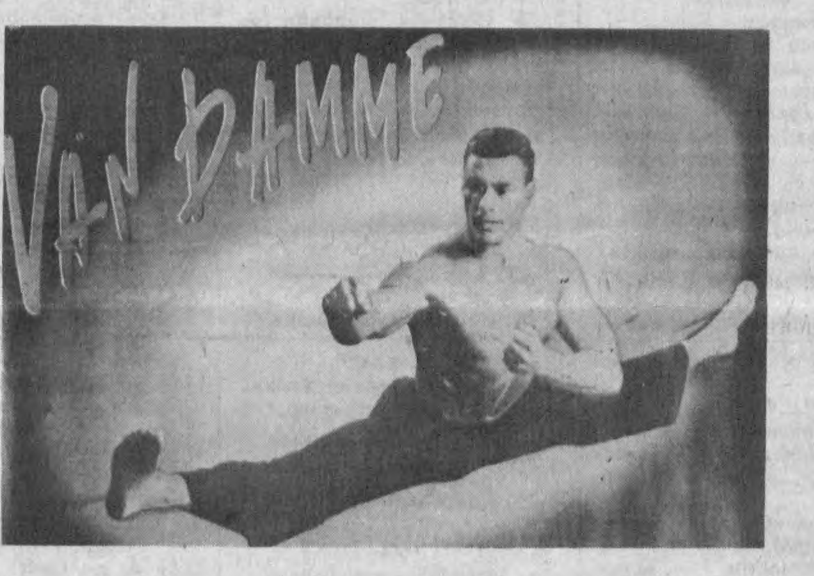

1978 йили қора белбоғ соҳиби бўлган Жан-Клод устозининг йўлланмаси билан каратэ бўйича бир неча бор жаҳон, Европа чемпионатларида ғолиб чиққан франциялик Валеро Доминику қўлида тажриба орттирди. Олинган сабоқлар бежиз кетмади. 1980 йилнинг 8 мартида Жан-Клод германиялик Д. Тургильсни биринчи раунддаёқ ўзининг машҳур сакраб тепиш усули билан нокаутга учратиб кикбоксинг бўйича жаҳон чемпиони унвонини қўлга киритди.

Лекин барча истеъдодли шахсларга хос бир хусусият борки, бу эришган натижалар билан қониқмаслик, мақсад сари оғишмай интилишдир. Ван Дамм ҳам кетма-кет ғалабаларга эришиб турганлиги, шахсий гимнастика залининг йилига 15 минг долларгача соф фойда келтираётганига қарамай азалий — кинода ўйнаш орзусини амалга ошириш истагида бор-будини сотиб 1981 йили Голливудга йўл олди.

Таниш-билишлари, дўстлари йўқ бўлган давлатда инглиз тилини унчалар яхши билмайдиган Ван Дамм тўрт йил давомида кино оламига кириб бориш учун кураш олиб борди. Унинг ўзи бу ҳақда шундай ҳикоя қилади:

— Мен тирикчилик ўтказиш учун каратэ бўйича дарс беришга, шофёр бўлиб ишлашга, қаҳвахоналарда тунлари тартиб сақловчи бўлиб хизмат қилишга мажбур бўлардим. Кўпинча иш жойимнинг ўзида ухлардим. Кейинчалик яхши одамлар билан танишиб, уларнинг хоналарини тозалаб, идиш-товоқларни ювиб бериш, фарзандларини мактабдан олиб келиш эвазига уларнинг уйидан жой олдим.

Буларнинг барчаси илгариги ҳаётим билан солиштирганда даҳшатли тушга ўхшарди. Шундай бўлсада, мен ҳар куни машҳур «Голдс Жим» залига машқ қилиш учун борар, сўнгра албатта яхшилаб чўмилардим. Чунки бир жиҳатдан айнан тоза юрганлигим тушкунликка тушишдан сақларди. Мен учун эндиликда ортга йўл йўқ эди, ваҳоланки, юртимдан кетиш аввалида ота-онам, опамни, мени бир неча компаниялар киноga таклиф этаяпти, тез кунларда «юлдуз» бўлиб қайтаман, дея ишонтиргандим. Уларнинг кўзига қандай қарайман, деган фикр мени доимо курашга, олдинга интилишга чорларди.

Ниҳоят тақдир унга кулиб боқди. 1985 йили у «Сизэнд Филмз» компаниясининг «Чекинмаслик, таслим бўлмаслик шарт» фильмида рус боксчиси Иван Грозний ролини ижро этди ва биринчи бор ўзининг нималарга қодир эканлигини намойиш қилди.

Арнольд Шварцнеггернинг «Йиртқич» номли фильмидаги коинотлик келгинди ролидан сўнг «Кэнон Филмз» компанияси президенти Менахем Голон «Қонли спорт» фильмига таклиф этди. Қизиғи шундаки, Голливудга келган йили Жан-Клод ушбу зотнинг қабулига иш сўраб кириш ниятида 35 маротаба ҳаракат қилган, лекин уддасидан чиқолмаганди. Қисқаси, бир ярим миллион доллар сарфлаб суратга олинган «Қонли спорт» фильми 42 миллион доллар соф даромад келтирди. Шундан сўнг Бельгиядан келиб Голливудни забт этган Ван Даммнинг юлдузли онлари бошланди.

1986 йили у аёллар культуризми бўйича чемпион Глэдис Португесга уйланди. Бугунги кунда у хотини, қизчаси билан Лос-Анжелесдаги ҳашаматли уйида яшайди. Ҳар куни, одатдагидек, бир неча соат давомида ертўласидаги спорт залида машқ қилишни канда қилмайди. У мунтазам равишда кикбоксинг, каратэ бўйича кўргазмали чиқишларда иштирок этиб туради.

Ван Даммнинг Голливудда дўстидан душмани кўп. Унга яқин инсонлар қаторига Чак Норрис, Сё Косуги ва яна бир неча шахсларни қўшиш мумкин, холос. Ғанимлари эса бисёр. Чунки у кинофильм устида иш олиб бораётганида ўта талабчан бўлиб, ҳар бир саҳна, ҳар бир сўз устида лозим бўлса ҳафталаб, ойлаб ишлаши мумкин. Бу эса кўпроқ пул топиш ишқида яшаётганларга кўп ҳам ёқавермайди. Шунинг учун ҳам Жан-Клод Ван Дамм ҳақида турли ғийбат, ҳусуматга тўла гап-сўзлар, миш-мишлар кўп тарқалади, улар орасида, ҳатто, таҳдидли хатлар (албатта имзосиз) ҳам учраб туради.

Лекин у — миллионлаб киномухлислари қалбидан ўрин олишга муваффақ бўлган 177 сантиметр бўй, 82 килограмм вазнга эга бўлган Жан-Клод Ван Дамм ҳар қандай ғийбат, фисқу-фужурлардан юқори туради. У ҳамон олдинга, фақат олдинга интилаверади... «Итлар ҳураверади, карвон эса ўтаверади...»

Шуҳрат ЗОКИРОВ ва Қидирбой ТЎЛАБОЕВ тайёрлади.

Ҳашаротлар оламида

⊙ Умуртқасизлар ичида фақат ҳашаротлар туркуми вакилларигина уча олади.

⊙ Ҳашаротлар бизга ипак, асал, кармин (бўёқ), лак каби хилма-хил саноат маҳсулотларини беради.

⊙ Фанга маълум ҳашаротларнинг 87 фоизи ўсимлик чанглатувчидир.

⊙ Ҳашаротлар ҳайвонот оламининг 70 фоизини ташкил этади. Уларнинг тарқалиши ҳайвонларга ҳам боғлиқ. Масалан, Австралия кашф этилгунга қадар у ерда қора моллар учрамасди. Шунинг учун гўнг чиритувчи ҳашаротлар ҳам бу ерда бўлмаган.

Мажид РАҲИМОВ.

Муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

Жамғарма банки

Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 26 январдаги 24 — Ф сонли фармойишига мувофиқ, 1993 йилнинг **1 февралидан** бошлаб Жамғарма банки муассасаларидаги махсус ҳисоблардагина сақланаётган **1982 йилги 3 фоизли Давлат ютуқли заёми облигациялари 1993 ЙИЛГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЗАЁМИ ОБЛИГАЦИЯЛАРИГА АЛМАШТИРИЛАДИ.**

1993 йил 1 февралгача бўлган муҳлат ичида мавжуд 1982 йилги Давлат заёми облигацияларини Жамғарма банки муассасаларига топшириш зарур.

1993 йил **1 февралдан** 1982 йилги 3 фоизли Давлат ютуқли заёми облигацияларини қабул қилиш **ТЎХТАТИЛАДИ.**

Жамғарма банкининг Тошкент шаҳар бошқармаси.

ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТ МЕҲМОНЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ ДЎКОНИ

31 январь — якшанба куни соат 9 дан 17.00 гача ишлайди.

Дўконимизга хуш келибсиз!

МАРКАЗИЙ УНИВЕРСАЛ ДЎКОН. «САРБОН» Ўзбекистон реклама агентлиги.

Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 1. II

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Акс-садо ҳақида эртак», «Қулупнай ёмғири». Мультфильмлар.
18.30 «Умидли дунё». Тошкент Давлат Жаҳон тиллари ҳамда Тошкент Давлат Иқтисодиёт университетлари талабалари ҳаётидан.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Ўзбектелефильм» премьераси: «Кичик лейтенант Эргаш Ҳамроев», «Пирим ороли». Телефильмлар.
19.40 «Адолат». Самарқанд вилоятида ҳуқуқ-тартибот органларининг қонунбузарликка қарши олиб бораётган ишлари.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 Ўзбекистон халқ артисти Отажон Худойшукуров концерти.
21.50 Дунё хабарлари.
22.00 «Қайта тергов». Бадиий фильм.
23.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Ассалому алайкум».
19.30 Болалар учун. «Совға».
20.00 «Лаҳза». Хабарлар.
20.15 «Билиб қўйган яхши».
20.30 «Шаҳар юмушлари». Аҳолини янги купонлар билан таъминлаш.
21.30 «Лаҳза». Хабарлар.
21.45 «Зор-интизор». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 «Якунлар».
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Тингланг, томоша қилинг».
9.40 «Спираль». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия («Грузия-фильм»).
11.00 «Марафон-15».
11.50 «Лондон тумани». Мультфильм премьераси.
12.00 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Леннеберглик Эмиль». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 5-серия.
16.40 Болалар телевидениеси ассоциацияси. «Кучук ва Мушук».
17.10 «Иқболи кулганда».
17.50 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 «Темирчилик устахонасида мих бўлмагани учун». Мультфильм премьераси.
18.30 «Гол».
18.45 «НЭП».
19.15 Е. Образцова концерти.
20.05 «Атроф чўли биёбон... ёки ўзга сайёралик ҳаётидан». Телефильм.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Спорт уик-энди».
21.40 «Спираль». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.
23.00 Волейбол. Россия чемпионати.

«Янги студия» таништиради:

23.30 «Матбуот-клуби». Танаффус пайтида (24.00)— Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.25 Хонаки экран. «Бўлиши мумкин эмас». Бадиий фильм.
9.55 Ишбилармон кишилар даври.
10.25 «Деҳқонларга таалуқли масала».
10.45 Мульти-пульти.
10.55 «Иккинчи жаҳон уруши болалари — тинчлик, ҳамжиҳатлик ва меҳр-шафқат учун» телемарафони. Сталинград жанги ғалабасининг 50 йиллигига бағишланади.
13.45 Тонгги концерт.
14.00 «Иккинчи жаҳон уруши болалари — тинчлик, ҳамжиҳатлик ва меҳр-шафқат учун» телемарафони.
15.40 «Ҳақиқат онлари». А. Караулов саволларига С. Б. Станкевич жавоб беради.
16.35 Криминал хабарлар экрани.
16.45 «К-2» таништиради: «Абзац».
17.45 «Ҳар бир кун байрам».

*

18.00—22.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 «Иккинчи жаҳон уруши болалари — тинчлик, ҳамжиҳатлик ва меҳр-шафқат учун» телемарафони.
24.00 Теннис бўйича Австралия очиқ чемпионати. Мельбурндан кўрсатилади.

Сешанба, 2. II

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Салом, ёшлар». Дам олиш кўрсатуви.
8.05 Дунё хабарлари.
8.15 «Шайтон малайлари». Бадиий фильм.
9.35 Ўзбек тилини ўрганамиз.
10.05 Глиэр номли Республика болалар мусиқа мактаб-интернати ўқувчиларининг концерти.
10.35 «Қонун барчага баробар». Қарши шаҳрида содир бўлган жиноят ҳақида.
11.05 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.35 «Деҳқонларнинг долзарб вазифалари». Қишлоқ хўжалиги вазирлиги ва Ўзбекистон телевидениесининг қўшма рейди.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Хуш келибсиз!». Мультфильм.
18.20 «Ишонч». Паркент ва Бўёвут туманлари ёшлари ҳаётидан.
18.55 «Спортлото».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Истиқлол ва маънавият». Адабий кўрсатув.
19.50 Мамарасул Бобоев. «Она қалби». Теленовелла.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳукумат тадбирлари». Фуқаролардан олинадиган давлат солиғининг янги нормалари.
21.30 «Қора ўқ». Бадиий фильм.
23.00 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Уолт Дисней таништиради...». Мультфильмлар тўплами.
19.20 «Мусиқий меҳмонхона». Скрипка бўйича Республика танловининг совриндори Рустам Асанов.
20.00 «Бу оқшомда» кўрсатуви саҳифаларидан.
21.10 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Гол».
9.35 «Спираль». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
11.00 «Ҳайвонот оламида» (сурдо таржимаси билан).
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Сузавер, кемача». Телевизион бадиий фильм.
13.30 «Бошпанасиз Конурджа». Мультфильм.

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Ишбилармонлар хабарномаси».
15.40 «Адам Смит бойлиги дунёси».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Донишмандлик бисоти». Мультфильм премьераси.
16.30 «Леннеберглик Эмиль». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 6-серия.
16.55 «Истеъдодлар ва мухлислар».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради: «Оловга таъзим қил» (Бишкек).
18.50 Концерт.
19.05 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.55 «Мавзу».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.20 «Спираль». Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
22.50 Волейбол. Россия чемпионати.
23.20 «Талаб қилинган кино».
24.00 Янгиликлар.
00.35 1993 йил қўшиқлари.
01.45 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Ҳақиқат онлари».
9.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Хонаки клуб».
10.05 «Тилла шпора».
10.35 «Сиз яратган боғ».
11.05 «Мусиқа йирик планда».
12.05 «Қор — менинг тақдирим» (Норильск. Йиллар. Одамлар). Кўп серияли телефильм. 7-серия.
13.00 «Рек-тайм».
13.30 «Кино-рўйхат».
13.45 «Деҳқонларга таалуқли масала».
14.05 «Кечки салон» саҳифаларида.
15.35 Телебиржа.
16.05 Янгиликлар.
16.20 «Рост» студияси. «Эски тегирмон».
16.50 Трансросэфир. «Яхшилик қил».
17.40 «Бизнес-мактабига янги қабул».

*

18.00—22.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 «Альбуцид». Ахборот-аналитик шарҳ.
23.00 «Славянканинг хайрлашуви».
23.25 Спорт кўрсатуви.
23.30 Россия Федерацияси Олий Кенгашининг сессиясида.
23.45 Ж. Верди. «Дон Карлос». Опера. Мариинск театрининг спектакли.

Чоршанба, 3. II

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Гулла, яшна она-юртим». Фильм-концерт.
8.00 «Шайтон малайлари жинлар тегирмонида». Бадиий фильм.
9.25 Турк тили.
9.55 «Ёшлик» студияси саволларингизга жавоб беради.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Кимё. Кимёвий мувозанат.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Алиса Кўзгу орти ўлкасида». Мультфильм. 1—2-фильмлар.
18.30 «Фан—қишлоқ хўжалигига». Қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Қонунчиликдаги янгиликлар». Ўзбекистон Республикаси прокуратураси тўғрисидаги Қонун шарҳи.
19.50 Ҳамза мукофотига номзодлар. Аброр Ҳидоятов номидаги Ўзбек Давлат драма театрининг «Искандар» спектакли.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20,55 Эълонлар.
21.00 «Тошкент» студияси кўрсатади. «Шарқ дурдоналари». Шерхон Хуршид куйлайди.
21.45 Дунё хабарлари.
21.55 «Дадиллик учун юз грамм». Бадиий фильм.
23.05 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 «Кашф этилмаган ороллар». Болалар учун фильм.
19.35 «Уй-жойларни хусусийлаштириш ҳақида».
20.15 «Афсоналар йўлидан». Мусаввир Содиқ Раҳмонов.
20.45 «Жамоада бир кун». Янгийўл мебель концерни.
21.15 «02» тўлқинида.
21.35 «Меҳрибон одамлар орасида». Бадиий фильм.

● «ОРБИТА IV»

5.55, 9.20, 15.20, 18.20, 21.20 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.25 Концерт.
9.55 «Спираль». Телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
11.15 Болалар телевидениеси ассоциацияси. «Кучук ва Мушук».
11.45 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Копилка». Телевизион бадиий фильм. 1-серия.
13.30 Мультфильмлар.

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Эски кўза». Мультфильм.
16.30 «Леннеберглик Эмиль». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 7-серия.
16.55 «Қизлар орасидаги сир».
17.15 «Парвоздаги уй». Мультфильм премьераси. 2-серия.
17.45 «Технодром».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради: «Суҳбат» (Беларусь).
18.50 «Маҳлуқ». Мультфильм.
19.00 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 «Миниатюра».
20.00 «Бўлмаган гап».
20.40 Хайрли тун кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Спираль». Телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
22.50 «Матбуот-экспресс».
23.00 «Иосиф Кобзон дўстлари, ҳамкасблари ҳамда томошабинлар даврасида». Мусиқий кўрсатув. Танаффус пайтида (24.00) — Янгиликлар.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Альбуцид». Ахборот-аналитик шарҳ.
9.25 «Славянканинг хайрлашуви».
9.50 «Бўйсунмас купина».
10.20 «Бола тилидан...».
10.50 «Катталар учун эртаклар».
11.20 «Ҳақиқат асровчилар».
11.50 Мульти-пульти.
12.00 Кундузги сеанс. «Интиҳо». Бадиий фильм.
13.25 Ишдан бўш пайтингизда. «Балиқ» белгиси остида».
13.40 «Деҳқонларга таалуқли масала».
14.05 «Пани Мария». Бадиий фильм.
15.35 «Сигнал».
15.50 Янгиликлар.
16.05 «Рост» студияси. «15 ёшли капитан».
16.35 Трансросэфир. «Узоқ Шарқ».
17.25 Христианлар учун кўрсатув.

*

18.00—22.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 «Нота бене» студияси.
23.25 Спорт кўрсатуви.
23.30 Криминал хабарлар экрани.
23.40 «Мукаммаллик комплекси. Сергей Дебижев киноси».

Пайшанба, 4. II

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «У «Гиря»ни севарди». Телефильм.
7.55 Дунё хабарлари.
8.05 «Артист»нинг хайрлашув гастроли». Бадиий фильм.
9.30 Араб тили.
10.00 «Устоз». Тошкент педагогика билим юрти муаллимаси Меҳри опа Абдуллаева.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Ботаника. Ўсимликларнинг вегетатив кўпайиши.
11.00 «Қалдирғоч». Фильм-концерт.
11.30 Ўқув кўрсатуви. Табиатшунослик. Ер ости бойликлари ва улардан фойдаланиш.
12.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Алиса Кўзгу орти ўлкасида». Мультфильм. 3—4-фильмлар.
18.30 «Шоирлар — болаларга». Зафар Исомиддинов. Маъмур Қаҳҳорларнинг ижоди.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Назоратнинг ойнаси». Энергетика соҳасидаги исрофгарчиликлар.
19.55 «Учрашув». Тошкентдаги Йўлдош Охунбобоев номли Тиббиёт техникуми талабалари ҳамда Ёш томошабинлар театрининг актёрлари билан учрашув.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳукумат тадбирлари». Пенсионерларга кўрсатилаётган ижтимоий ҳимоя чоралари.
21.30 «Илонлар водийсининг касофати». Бадиий фильм.
23.10 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

«ТОШКЕНТ» СТУДИЯСИ КЎРСАТАДИ

18.30 Болалар учун. «Табассум».
19.00 «Билим сарчашмалари». Фиръавнлар мамлакатида.
19.40 Мусиқий дақиқалар.
20.00 «Пульс». Хабарлар.
20.15 «Бу оқшомда»: 1. Мусаввир Алишер Мирзаев устахонасида. 2. Саломатлик — маданият асоси. 3. Халқ чолғу асбоблари ижрочилари Улуғбек мукофотининг совриндорлари — студиямиз меҳмони.
21.25 «Пульс». Хабарлар.
21.40 Эълонлар. «Кинонигоҳ».

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 21.20, 00.35 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 «Кидди-Видди».
9.35 «Спираль». Телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия.
11.10 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.

Кундузги киноэкспресс

12.20 «Копилка». Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
13.25 «Кичик темир йўл станциясида». Қисқа метражли телевизион бадиий фильм.

* * *

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Телемикст».
16.10 «Ён дафтар».
16.15 «Поте Ц». Мультфильм премьераси.
16.35 «Леннеберглик Эмиль». Кўп серияли телевизион бадиий фильм. 8-серия.
17.00 «Худди биздек». Туладан кўрсатилади.
17.25 «Ягона олам».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.20 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
19.00 «Эдемга қайтиш». Кўп серияли телевизион бадиий фильм премьераси.
19.50 «Катта сайр».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Спираль». Телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия.
23.00 Волейбол. Россия чемпионати.
23.45 «Матбуот-экспресс».
24.00 Янгиликлар.
00.40 «Овация» фестивали.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Нота бене» студияси.
9.50 «Ўз-ўзига режиссёр».
10.20 «Очиқ дунё» таништиради: «Катта ва кичик Сидней».
10.50 «Осойишталик № 9».
11.50 Мульти-пульти.
12.05 «Гап-гаштакларни қўмсаб».
12.35 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 126- ва 127-сериялар.
14.15 «Деҳқонларга таалуқли масала».
14.35 Ишдан бўш пайтингизда.
14.50 Шингил ҳикоя антологияси. С. Мрожек. «Афсунгар тун».
15.35 «Алгоритмлар».
16.05 Янгиликлар.
16.20 «Ютқазишсиз ўйин».
16.50 Трансросэфир. «Портретга чизгилар».
17.35 «М-трест».
17.50 «Ҳар бир кун байрам».

*

18.00—23.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.00 Катталар учун мультфильм.
23.10 Мансератт набалье—«Худо бўса олган аёл». Видеофильм премьераси.
00.10 «Драйв-клуб». «Пикник» рок-гуруҳи.

Жума, 5. II

● ЎзТВ I

7.00 «Ўзбекистон» ахбороти.
7.25 «Рақкоса». Телефильм.
7.45 «Силовсин овга чиқди». Бадиий фильм.
8.55 Инглиз тили.
9.25 «Табиатни асранг». Кинопрограмма.
10.00 «Рўзғор ташвишлари». Уй бекалари учун.
10.30 Ўқув кўрсатуви. Биология. Экологик системалар.
11.00 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ).
11.30 «Нишона». Ёш шоира, рассом, созандаларнинг чиқиши.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтой» студияси кўрсатади. «Ўйнаймизу ўйлаймиз».
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Истиқлолим — истиқболим». Хива шаҳрида истиқлол туфайли қўлга киритилган ютуқлар.
19.50 «Навоийхонлик». Адабий кўрсатув.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
20.55 Эълонлар.
21.00 «Мумтоз санъат оғушида». Ўзбекистон халқ ҳофизи Рўзимат Жуманиёзов.
22.05 Дунё хабарлари.
22.15 «Фитна». Бадиий фильм.
23.50 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

17.00 АШГАБАТ КЎРСАТАДИ

● «ОРБИТА IV»

5.55, 15.20, 18.20, 21.20, 23.55 — Кўрсатувлар тартиби.
6.00 Янгиликлар.
6.35 Эрталабки гимнастика.
6.45 «Тонг».
9.00 Янгиликлар.
9.20 Болалар учун фильм.
10.35 «Славяне» миллий рақс театри ижро этади.
10.50 «Шамол эгаси». Мультфильм.
11.00 «Саёҳатчилар клуби» (сурдо таржимаси билан).
11.50 «Матбуот-экспресс».
12.00 Янгиликлар.
12.20 «Америка М. Таратута билан».

Театр шинавандалари, Сизлар учун!

12.50 А. де Сент Экзюпери. «Кичик шаҳзода». Фильм-спектакль.
14.50 «Қорқиз». Мультфильм.

*

15.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
15.25 «Бридж».
15.50 «Бизнес-класс».
16.05 «Ён дафтар».
16.10 Болалар учун фильм. «Кучук ва севишганлар».
17.25 «Инжиқ қиз». Мультфильм.
17.45 «Иш».
18.00 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
18.25 Давлатлараро «Останкино» телеканали таништиради: «Қрим ороли».
18.45 «Инсон ва қонун».
19.15 «Америка М. Таратута билан».
19.45 «Мўъжизалар майдони».
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Ҳеч нарса ҳақида репортаж».
21.40 «Ҳафтанинг машҳур кишиси».
21.55 «Детективлар клуби»да «КТВ-1» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради. «Ботқоқ безагги». Кўп серияли бадиий фильм премьераси. «Хусусий детектив Нестор Бурманинг саргузаштлари» сериалидан (Франция).
23.25 Волейбол. Россия чемпионати.
24.00 Янгиликлар.

«ВИД» таништиради:

00.35 «Сиёсий бюро».
01.10 «Музобоз».
01.50 «Авто-шоу».
02.05 «Обоз» майдончаси».
03.05 «Матбуот-экспресс».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.25 Ишбилармон кишилар даври.
8.55 «Менинг Ватаним».
9.50 Ишдан бўш пайтингизда. «Диққат, суратга олаяпман».
10.05 Кипрас Мажейка. «Кичик Европадан репортажлар».
10.35 «Ретро». 30-йиллар қўшиқлари.
11.05 «Оқ қарға».
11.50 «Ташриф қоғози».
12.20 Кундузги сеанс. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 128-серия.
13.10 «Телекроссворд».
13.40 «Деҳқонларга таалуқли масала».
14.05 «Ижица».
14.35 Театр сафари. «Импровизация сабоқлари». Фестиваль. Америка рақслари.
15.35 Телебиржа.
16.05 Янгиликлар.
16.20 «Рост» студияси. «Бизнинг «Аралаш-қуралаш».
16.50 Трансросэфир.
17.15 «Катта давра».
17.40 Парламент хабарномаси.
18.00 Хабарлар.
18.20 «Ҳар бир кун байрам».
18.30 Жума кунлари Уолт Дисней. «Ғалати дарвиш». 4-серия.

*

19.20—20.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.25 Телеэкранда премьера. «Ха-би-асси». Бадиий фильм.
21.45 «Келинг, аниқлаб олайлик».

*

22.00—24.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

Шанба, 6. II

● ЎзТВ I

7.00 «Ассалому алайкум».

*

8.00 Дунё хабарлари.
8.10 «Фил йўқолди». Бадиий фильм.
9.20 «Саломат бўлинг!».
9.40 «Алифбо сабоқлари».
10.10 «Баҳс». Шахс камолоти.
10.50 «Қалб садолари». Кинокўрсатув.
11.30 «Номлар — маънавият белгиси». Тошкент шаҳрида жойлар тарихий номларининг тикланиши.
12.00 «Актёрлар ва роллар». Абдураҳим Ҳасанов.
12.40 «Мавсум тараддуди». Қишлоқ хўжалик техникасининг кўкламга тайёргарлиги.
12.55 «Танишинг: «Шаҳзод» эстрада гуруҳи».

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Кел дўстлашайлик», «Кучукча ва етти ғозча». Мультфильмлар.
18.30 «Санъат ғунчалари». Болалар бадиий ҳаваскорлик тўгараги қатнашчиларининг концерти.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Сиҳат-саломатлик».
20.05 «Бир арслон ва етти сиртлон», «Аттракцион», «А+Б». Катталар учун мультфильмлар.
20.30 «Туркистон» ахбороти.
21.00 «Марҳабо, талантлар!». Ўзбекистон Республикаси бадиий ҳаваскорлик жамоаларининг телевизион фестивали. Навоий вилояти.
22.30 Дунё хабарлари.
22.40 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 2-серия.
23.25 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

18.05 «Рингда». Мультфильм.
18.15 Концерт.
19.00 Хабарлар.
19.20 «Мамуд Кашкарьнын мураси».
19.40 «Адабий, маданий жаңылдыктар».
19.50 «Таалим». Кўрсатувни филология фанлари доктори С. Жигитов олиб боради.
20.10 «Мыскыл жана тамашанын баракттарынан».
20.40 «Орноктуу омур». О. Бекмуратов.
21.00 Хабарлар.
21.25 «Абадият ниҳояси». Бадиий фильм. 1-серия (қирғиз тилида).

● «ОРБИТА IV»

6.55, 15.20, 21.20, 00.35 —Кўрсатувлар тартиби.
7.00 Эрталабки гимнастика.
7.10 «Ишбилармон кишининг шанба тонги».
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Матбуот-экспресс».
8.45 «Спорт-имконият».
9.15 «Марафон-15» — кичкинтойларга.
9.40 «Эльдорадо».
10.10 «Шанба кунги дастхат».
10.40 «Мўъжизасиз мўъжизалар».
11.10 «Мусиқий дўкон».
11.40 Мўътабар жойлар бўйлаб. «Сўнгги император».
12.40 «Авиакосмик салон».
12.55 «Пи» белгиси билан».
13.45 «Қора кўркам от саргузаштлари». Болалар учун кўп серияли телефильм премьераси.
14.10 «Янги авлод танлайди».
15.00 Янгиликлар.
15.25 «Дракулито—вампирча». Кўп серияли мультфильм премьераси.
15.45 «Ультра-си» спорт кўрсатуви.
16.45 Концерт.
17.05 «Қизил квадрат».
17.45 «Бахтли тасодиф». Оилавий телевикторина.
18.45 «Коламбия пикчерс» таништиради. «Мовий момақалдироқ». Бадиий фильм (АҚШ).
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!
20.55 Эълонлар.
21.00 Янгиликлар.
21.25 «Аншлаг. Аншлаг». Ян Арлазоров.
22.45 «Матбуот-экспресс».
23.00 «Бир боқишда муҳаббат».
23.40 «Атайин йўқлаб келган меҳмон». Катталар учун мультфильм.
24.00 Янгиликлар.
00.40 Режиссёр Валерий Рубинчик фильмлари. «Лисистрат ҳақида комедия».

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 «Оламга ўз нигоҳи билан қараш».
8.50 «Ўхшаш дунёлар».
9.20 «Рост» студияси. «Бизнинг «Аралаш-қуралаш».
9.50 «Кузирхоним».
10.20 Мусиқа йирик планда. «Дмитрий Ситковецкий ёки америкаликлар Россияда». 2-фильм.
11.15 Кундузги сеанс. «Қизил елканлар». Бадиий фильм.

*

12.40—14.45

«ЎЗБЕКИСТОН» ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ

1. «Сулола». Байналмилал ўқитувчилар оиласи ҳақида.
2. «Телевернисаж». Мактаб музейларида.
3. «Рангинкамон» (тожик тилида).
4. Театр билан танишув. «Қизил тонг» тикув ишлаб чиқариш бирлашмаси Маданият уйи қошидаги «Ковчег» театр-студияси.

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

14.45 «Доразмон». Мультфильм премьераси.
15.00 «Мен РТВни севаман». «Россия» телеканали кўрсатувларининг шарҳи.
15.15 «Репортёр».
15.30 «Омад кулиб боққанда». Саралаш тури.
15.40 «Мансаб».
16.45 «Чегарасиз футбол».
17.40 Спорт кўрсатуви.
17.50 «Ҳар бир кун байрам».

*

18.00—20.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.30 «Шура ва Просвирняк». Бадиий фильм.

*

22.00—23.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.55 Тунги сеанс. «Интервенция». Бадиий фильм.

Якшанба, 7. II

● ЎзТВ I

7.00 «Санъатим — саодатим». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Гулчеҳра Фозилжонова.
7.50 Дунё хабарлари.

*

8.00 «Туркистон» ахбороти.
8.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 2-серия.
9.15 Мактаб ўқувчилари учун. «Биргаликда куйлаймиз».
9.45 «Аждодлар мероси — хазина». Абу Райҳон Берунийнинг ҳаёти ва ижодига бағишланади.
10.25 «Қувноқ стартлар». Мактабда ҳаракатли спорт ўйинлари бўйича мусобақалар.
11.25 Ян Салович. «Ғаройиб гадо». Олим Хўжаев номидаги Сирдарё вилояти театрининг спектакли.
13.00 «Инсон ва замин». Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари учун кўрсатув.

* * *

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Ўйла! Изла! Топ!». Тошкентдаги 298-мактаб юқори синф ўқувчилари иштирокида.
18.45 «Мусаввир». Телефильм.
19.00 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида).
19.20 «Билиб қўйган яхши».
19.35 «Мультипанорама».
20.20 «Қўқонда латиф ёдгорликлари». Телефильм.
20.30 «Ўзбекистон» ахбороти.
21.00 «Ошиқ Ғариб». Бердах номидаги Қорақалпоқ Давлат мусиқий театрининг спектакли.
23.00 Дунё хабарлари.
23.10 Жаҳон киноси хазинасидан. «Қайсар қизнинг куюлиши». Бадиий фильм (рус тилида).
00.35 Эртанги кўрсатувлар тартиби.

● ЎзТВ II

БИШКЕК КЎРСАТАДИ

9.05—12.00 Программада: «Хуш хабарлар»; «Бобок сенин жомогун», «Баластан мейманканасында»; «Балдардин телетеатри».

* * *

18.05 Мультфильмлар.
18.30 Телетомошабинлар талабларига биноан концерт (рус тилида).
19.00 Хабарлар.
19.20 Қирғизистон республикасида хизмат кўрсатган артист А. Керимбаев қўшиқлари.
20.15 «Абадият ниҳояси». Бадиий фильм. 2-серия (қирғиз тилида).

● «ОРБИТА IV»

6.40, 00.15 — Кўрсатувлар тартиби.
6.45 Эрталабки гимнастика.
6.55 «Руҳни чиниқтириш».
7.55 Янгиликлар.
8.30 «Спортлото» тиражи.
8.45 «Марказ».
9.15 «Соло».
9.40 «Эрта саҳарлаб».
10.10 «Ҳозирча ҳаммаси жойида».
10.40 «Тонг юлдузи».
11.30 Киноҳақиқатми! «Маҳбуслар». Бадиий фильм («Мосфильм», 1936 й.).

«КТВ-1» ҳамда «Франс интернасиональ» канали таништиради:

13.45 «Пиф ва Геркулес». Кўп серияли мультфильм премьераси.
13.55 «Кусто командасининг сувости одиссеяси». Кўп серияли ҳужжатли фильм премьераси.

*

14.45 «Эрмитаж». Кўп серияли телефильм премьераси. 6-фильм.
15.15 Янгиликлар.
15.30 «Саёҳатчилар клуби».
16.20 «Ҳунарли хор бўлмайди».
16.25 «Каспер ва унинг дўстлари» (Англия), «Ҳақиқий ажина овловчилар» (Америка). Мультфильмлар премьераси.
17.20 Эфирда бевосита мулоқот.
18.00 «Панорама». Ҳафталик халқаро кўрсатув.
18.45 Янгиликлар (сурдо таржимаси билан).
19.00 «Большой театр. Кунлар ва оқшомлар». 1-кўрсатув.

Якшанба кинокўрсатувлари

20.00 Ойнаи жаҳонда биринчи марта. «Найнов Жон Сильверининг хазиналар оролига қайтиши». Бадиий фильм (Австралия, 1954 й.).
21.45 «Москва кино-хит-паради».
21.55 Эълонлар.

*

22.00 «Якунлар».
22.45 «Миниатюра».
23.00 «Эндиликда».
24.00 Янгиликлар.
00.20 «Тунги эрмаклар». Дам олиш томошалари.

● «ДУБЛЬ IV»

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

8.00 Хабарлар.
8.20 Миллий баскетбол уюшмасининг баскетбол шарҳи.
8.50 «03» кўрсатуви.
9.20 Енгил атлетика. «Рус қиши» халқаро турнири.
9.55 Россия телевизион театри. «Сеҳрли тайчча». С. Маршак қиссаси асосида спектакль.
10.55 «Ати-бати...».
11.25 «Пигмалион».
11.55 Телекроссворд. «Муз-биржа».
12.20 «Олти сотих».

*

12.40—16.15

«ЎЗБЕКИСТОН» ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛИ.

1. «Уй-музейга таклиф этамиз».
2. «Безнен мирас» (татар тилида).
3. «Ерни севиш керак». Кўрсатувда шоир Н. Красильников иштирок этади.
4. «Ўзбекистон маданияти хорижда».
5. «Шарқ тароналари».

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

16.15 «Ҳайвонот оламида».
17.15 «Познер ва Донахью».
17.45 Парламент хабарномаси.
18.00 Хабарлар.
18.20 Уолт Диснейнинг сеҳрли олами. «Винни Пухнинг янги саргузаштлари», «Қора плашч».

*

19.20—22.30
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

*

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.30 Вероника Маврикиевна ва Вадим Тонков ўзларининг юбилейига таклиф қиладилар.
23.30 Катталар учун мультфильм.
23.50 Спорт кўрсатуви.
23.55 «Унинг навқиронлик сирри». Бадиий фильм.
01.25 Стас Намин (Эс-Эн-Си) маркази таништиради. «Сариқ сув ости кемаси» клуби».

Тошкент шаҳар ширкати ва бозорлар савдоси бошқарув ҳайъати жамоаси бошқарув ҳайъати раиси Собиржон Аҳмедовга падари бузрукворлари
Аҳмаджон ота ҚОСИМОВнинг
вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

МУАССИСЛАР: Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича 32-81-42, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концернининг босмахонаси.

Нашр кўрсаткичи 64690 · Босмага бериш вақти 11.30 · Босмага берилди 11.30 · Буюртма Г—13 · 1 2 3 4 5 6